

Operačný program
**Efektívna
verejná správa**

Európska únia
Európsky sociálny fond

Tento projekt je podporený z Európskeho sociálneho fondu

Analýza súčasného stavu odvetvových štandardov na Slovensku a ich využitie na zefektívnenie verejných politík.

Na základe schváleného projektu „Odvetvové štandardy pre podnikateľov účtujúcich v podvojnóm účtovníctve“ kód projektu (ITMS2014+): 314011L717 v rámci operačného programu „Efektívna verejná správa“ realizovaným Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky.

Činnosť č. 1: Monitoring odvetvových štandardov pre podnikateľov účtujúcich v podvojnóm účtovníctve (mikropodniky, veľké účtovné jednotky a IFRS), analýza ich využívania v praxi.

Monitoring obsahoval najmä analýzu existujúceho stavu (legislatíva, vykazovanie, spracovávanie údajov vo forme odvetvových štandardov a odvetvových analýz v SR, využívanie odvetvových štandardov ako nástroja pre rozhodovanie v jednotlivých oblastiach - verejná správa, podnikateľské prostredie, školy, atď.).

Monitoring účtovných jednotiek podľa kategórie veľkosti od roku 2015 (**mikro** účtovná jednotka, **malá** účtovná jednotka, **veľká** účtovná jednotka), podľa zaradenia do SK NACE, podľa právnej formy a územného členenia). Účtovné jednotky účtujúce podľa IFRS.

Činnosť č. 1 trvala 5 mesiacov (1. 6. 2018 – 31. 10. 2018).

Výstupom činnosti č. 1 bude materiál „**Analýza súčasného stavu odvetvových štandardov na Slovensku a ich využitie na zefektívnenie verejných politík.**“ V tomto materiáli boli zachytené analytické práce a výstupy riešiteľov.

Obsah

1. Úvod	4
2. História – odvetvové štandardy na Slovensku	7
3. Legislatívne prostredie.....	11
4. Východiskový stav, potreba a zdôvodnenie využitia odvetvových štandardov na zefektívnenie riadenia	17
5. Monitoring a analýza využívania OŠ v súčasnej praxi	19
5.1. Uplatnenie odvetvových štandardov v pedagogickom procese na VŠ a fakultách ekonomického zamerania.....	19
5.2. Verejná správa.....	21
5.3. Komerčná sféra.....	25
5.3.1. Finančné inštitúcie	25
5.3.2. Nefinančné inštitúcie	27
6. Analýza a monitoring početností účtovných jednotiek vstupujúcich do spracovania a údajovej základne	31
7. Analýza a monitoring používaných štatistických metód pri spracovaní odvetvových štandardov.....	79
8. Zhrnutie a závery - Možnosti využívania OŠ a edukačný prínos.....	82

1. Úvod

Projekt je financovaný z fondov Európskej únie (Európsky sociálny fond) v rámci Operačného programu Efektívna verejná správa, prioritnej osi č. 1 „Posilnené inštitucionálne kapacity a efektívna verejná správa“, pod názvom Skvalitnenie ekonomických analýz, ktoré sa využívajú pri rozhodovacích procesoch vo verejnej správe, pre štandardné posúdenie podnikateľského prostredia ako aj pri edukácii ekonomického prostredia. Projekt bol schválený vo februári tohto roku a od začiatku júna začali práce na tomto projekte.

Základným cieľom projektu je **prehodnotenie výberu a algoritmu ukazovateľov odvetvových štandardov počítaných a publikovaných v Stredných hodnotách finančných ukazovateľov ekonomických činností v Slovenskej republike**, aby zodpovedali aktuálnym podmienkam pre hodnotenie podnikateľských subjektov a ich sprístupnenie odbornej verejnosti pre následné využitie. *Produkt funguje na trhu už 25 rokov a vznikol pod záštitou Bankového zúčtovacieho centra Slovenska za spolupráce NBS, MF SR, akademickej obce. V súčasnosti publikáciu vydáva náš člen a to spoločnosť Crif -Slovak Credit Bureau, s. r. o. v spolupráci s MF SR (databázová základňa pre spracovanie) s expertným tímom analytikov pod vedením kapacít z oblasti finančných analýz (prof. Zalai) a štatistiky (prof. Kabát).*

V rámci projektu boli v prvej fáze zahrnutí do spolupráce neformálni partneri (podpísané Memorandum o spolupráci pri realizovaní projektu) a to s:

CRIF-Slovak Credit Bureau, s.r.o., Mlynské Nivy 14, 82109 Bratislava,
EURO, s.r.o., Pribinova 1171/13, 02001 Púchov,
HUMAN LIFE (Ľudský život) o.z., Poľná 5, 90029 Nová Dedinka,
Inštitút bankového vzdelávania NBS, n.o., Tomášikova 5238/28A, 82101 Bratislava,
JANFIN s.r.o., Na Čiertoli 18, 97409 Banská Bystrica,
LICITOR development, s.r.o., Sládkovičova 6, 01001 Žilina,
PREDIC o.z., Kodályova 9, 94901 Nitra,
Prešovská univerzita v Prešove, Fakulta manažmentu, Ul. 17. novembra 15, 08001 Prešov,
Slovenská asociácia podnikových finančníkov, Drieňova 68/3, 82101 Bratislava,
Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre, Tr. A. Hlinku 2, 94976 Nitra,
Technická univerzita v Košiciach, Ekonomická fakulta, Letná 9, 04200 Košice,
Vysoká škola ekonómie a manažmentu verejnej správy, Furdekova 16, Bratislava.

Výstup zahŕňa závery a prácu riešiteľov v rámci prvej etapy projektu a to analýzy a monitoringu súčasného stavu odvetvových štandardov na Slovensku, pričom sa na danú tému pozeralo z rôznych pohľadov *na oblasti jej možného využitia*.

V priebehu tejto časti projektu bolo nevyhnutné aj zmonitorovanie legislatívneho prostredia na Slovensku, ktorej sa venuje samostatne kapitola 2 „Legislatívne prostredie“, kde sa zmapovala

Analýza súčasného stavu odvetvových štandardov na Slovensku a ich využitie na zefektívnenie verejných politík

právna východisková základňa. Neodškriepiteľným faktom je, že transparentnosti ekonomického prostredia a najmä analytikom na Slovensku veľmi pomohol vznik a fungovanie registra účtovných závierok, ktorého vznik iniciovala Slovenská asociácia podnikových finančníkov (SAF). Vďaka zanietenosti a profesionálnemu prístupu kompetentných pracovníkov na MF SR a odborníkov z profesionálnych združení máme v súčasnosti možnosť a dostupnosť pracovania s kvalitnou a vyčerpávajúcou vzorkou finančných údajov.

V rámci prvej etapy prebehlo zmapovanie využívania odvetvových údajov, analýz, odvetvových štandardov a najmä odvetvových štandardov prezentovaných v odbornej publikácii „Stredné hodnoty finančných ukazovateľov ekonomických činností v SR“ v pedagogickom procese na jednotlivých vysokých školách ako aj v praxi. Jednotliví riešitelia sa venovali podrobne rôznym aspektom využívania odvetvových údajov s cieľom skvalitnenia rozhodovacích procesov na rôznych úrovniach riadenia.

Ukazuje sa ako potrebné pre zlepšenie efektívnosti riadenia správne nastavenie finančných nástrojov, ktoré by boli kalibrované podľa odvetví resp. odborov podnikania. Nevyhnutnosťou samozrejme sú kvalitné a správne zdrojové údaje, kde jedným z faktorov je aj reálne zaradenie podnikateľského subjektu do príslušného SK NACE .

Cieľom projektu je teda nielen prehodnotenie výberu a algoritmu ukazovateľov odvetvových štandardov počítaných a publikovaných v Stredných hodnotách finančných ukazovateľov ekonomických činností v Slovenskej republike ale aj poukázať a prípadne napomôcť k zlepšeniu procesu spracovania odvetvových údajov na zlepšenie rozhodovacích procesov na Slovensku.

Návrhy nových opatrení na optimalizáciu odvetvových štandardov sa budú implementovať pri ich každoročnom spracovaní a uverejňovaní v publikácii „Stredné hodnoty finančných ukazovateľov ekonomických činností v Slovenskej republike“, ktorá bude verejne dostupná v elektronickej podobe aj na portáli PROFINI n.o. a tiež prostredníctvom projektu „OPEN DATA“ (otvorené dáta) na www.data.gov.sk.

Jedným z prierezových charakterov Programového vyhlásenia vlády Slovenskej republiky (ďalej skratka SR) je Politika efektívnej verejnej správy. Politiku efektívnej verejnej správy možno pokladať za základ dobre fungujúceho štátu, ktorý vytvára podmienky pre kvalitný a bezpečný život občanov SR. Musí byť súčasťou kultúry verejného života, ako trvalá charakteristika spoločnosti umožňujúca jej harmonický rozvoj. Stredobodom pozornosti výkonu štátnej a verejnej správy musí byť občan, ale aj občan - podnikateľ. Skvalitňovanie poskytovaných služieb na báze životných situácií, mnohohrstevná úloha s trvalo obnovujúcim sa procesom, vytvoria podmienky pre trvalú charakteristiku verejného života v SR.

V Programovom vyhlásení na roky 2016 – 2020 sa vláda SR zaviazala, že bude zvyšovať transparentnosť verejnej správy a sprístupňovať verejné informácie vo forme otvorených dát. Ambíciou tohto kroku je podporovať hospodárstvo založené na dátach a tým stimulovať podnikateľské prostredie. Prínosy otvorených dát sú teda rôznorodé, od zefektívnenia verejnej správy cez hospodársky rast v súkromnom sektore až po širšie sociálne blaho.

Pristúpením SR do Iniciatívy pre otvorené vládnutie sa vláda SR zaviazala zverejňovať informácie vo forme otvorených dát a tým podporovať vývoj aplikácií postavených na verejných dátach. V rámci

Analýza súčasného stavu odvetvových štandardov na Slovensku a ich využitie na zefektívnenie verejných politík

implementácie Akčného plánu OGP 2012-2013 sa zaviedol a spustil portál otvorených dát v SR - www.data.gov.sk.

V období implementácie Akčného plánu OGP 2015 došlo k podpore zverejňovania otvorených dát tak z legislatívneho hľadiska ako aj z technického. Transponovaním **smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2003/98/ES** zo 17. novembra 2003 o opakovanom použití informácií verejného sektora do zákona o slobode informácií sa vytvoril predpoklad na proaktívne, ale aj pasívne (na základe žiadosti) zverejňovanie otvorených dát povinnými osobami. **Implementáciou projektu Úradu vlády SR e-Demokracia a otvorená vláda SR** sa vytvorila technická infraštruktúra na podporu zverejňovania otvorených dát ústredných orgánov štátnej správy.

Aktuálny Akčný plán OGP pre roky 2017 - 2019 je z hľadiska systematickej podpory zverejňovania a využívania otvorených dát verejnej správy zameraný na **vznik analýzy, na základe ktorej by mala byť vyčíslená trhovú hodnotu a ekonomický potenciál otvorených dát v SR vrátane analýzy úspory verejných zdrojov.**

V rámci projektu Úradu vlády Slovenskej republiky „Elektronické služby – eDemokracia a otvorená vláda“ je v súčasnosti prevádzkovaný Agentúrou pre sieťové a elektronické služby portál otvorených dát (<https://data.gov.sk/>), ktorý je definovaný ako **ústredný portál verejných služieb ľuďom.**

Účelom portálu je sprístupniť elektronické služby Úradu vlády SR, ako aj získavanie a bezplatne sprístupnenie **informácií z verejnej správy pre každého za rovnakých podmienok - pre občanov, podnikateľské subjekty a samotné organizácie verejnej správy.** Všetci títo tvoria cieľovú skupinu projektu „Otvorené dáta ako nástroj na zvýšenie transparentnosti a kvality verejných politík“.

Čiastkové výsledky z prvých analýz odvetvových štandardov, ktoré sa uskutočnia v roku 2019 sa budú využívať už pri tvorbe publikácie v roku 2019 s dátami za rok 2018.

2. História – odvetvové štandardy na Slovensku

História odvetvových štandardov na Slovensku sa začala písať ešte v rokoch 1993 - 1994, keď bola snaha o zohľadnenie ekonomických špecifik rýchlo sa rozvíjajúcej ekonomiky Slovenska. Literatúra, ktorá sa používala v tom čase na analýzu a porovnanie ukazovateľov hospodárenia podnikateľských subjektov využívala dostupné koeficienty a dáta ekonomicky vyspelých krajín, resp. zahraničnej literatúry, čo neumožňovalo správne porovnanie a vyhodnotenie hospodárskych výsledkov napr. podnikateľských zámerov v prostredí SR.

Na základe týchto skutočností sa tím analytikov rozhodol pripraviť výstup, ktorý by umožňoval adekvátne posúdenie subjektov priamo v podmienkach ekonomického prostredia samostatného Slovenska. **Bankové zúčtovacie centrum Slovenska, a. s.** začalo vyvíjať aktivity ohľadne možností efektívneho spracovania výstupu odvetvových štandardov. Na základe spolupráce s Ministerstvom financií SR, Národnou bankou Slovenska, komerčnými bankami a expertami z akademickej obce vytvorilo na tú dobu unikátny produkt a to publikáciu „Stredné hodnoty finančných ukazovateľov ekonomických činností v Slovenskej republike za rok 1993“, ktorá v tomto roku oslavuje už 25. výročie jej vydania. Po zániku Bankového zúčtovacieho centra Slovenska, a.s. začala publikáciu vydávať spoločnosť INFIN, spol. s r.o., a neskôr Crif - Slovak credit bureau, s.r.o. Počas nepretržitej praxe sa stala predmetná odborná publikácia známou a používanou v odborných kruhoch.

Inšpiráciou bola publikácia donesená z USA a to Statement studies, ktorú vydávala americká banková asociácia. Dlhoročné skúsenosti z jej spracovania a používania sa využili pri spracovaní slovenskej modifikácie odvetvových štandardov.

Tím slovenských expertov využil najmä skúsenosti použitím kvartilov ako vhodnej štatistickej metódy na spracovanie veľkého množstva údajov. Prax následne ukázala vhodnosť výberu metódy (bližší popis v časti „Analýza a monitoring používaných štatistických metód pri spracovaní odvetvových štandardov. V praxi sme sa stretávali resp. sa aj naďalej stretávame s vysokou chybovosťou vykazovania ekonomických výsledkov a to nielen v podobe formálnych chýb. Preto boli údaje vstupujúce do spracovania podrobené okrem kontroly formálnej správnosti vykazovaných dát aj logickej kontrole v zmysle ich ekonomickej interpretácie. Tejto problematike a analýze chybovosti sa venuje podrobnejšie piata časť tohto materiálu.

Za zdroj údajov pre spracovanie sa vybrali účtovné závierky, ktoré tvorili prílohu k daňovým priznaniam. Poskytovateľom údajov sa stala na základe spolupráce a zmluvy s MF SR spoločnosť Datacentrum (rozpočtová organizácia MF SR). Tento jednotný zdroj dával predpoklady na úspešné spracovanie výstupu. V priebehu rokov spracovávaní sa robili sporadicky aj analýzy porovnania výsledkov so štatistickými dátami, čo poukázalo na rozdiely spôsobené rôznym účelom a spôsobom vykazovania a správnosť výberu zdroja údajov vzhľadom na cieľ jeho spracovania.

Údajovú základňu komparatívnej bázy teda tvorí od začiatku spracovania anonymná databáza údajov účtovných závierok podnikateľských subjektov účtujúcich v sústave podvojného účtovníctva. Počet subjektov zaradených do spracovania sa pohyboval od desiatok tisíc (napr. v roku 2004 to bolo okolo 44 tisíc subjektov) v jej začiatkoch a až 117 tisíc v roku 2017.

Odborný tím analytikov *zložený najmä z analytikov komerčných bánk ale i expertov z akademickej obce (napr. prof. Zalai)*, vybral následne finančné ukazovatele a zdefinoval algoritmus ukazovateľov, ktoré odrážajú ekonomický obraz podnikateľského subjektu a umožňujú jeho hodnotenie. Mnohí analytici, ktorí boli pri vzniku publikácie sa aktívne zúčastňujú pri projekte Profini, n.o. v pozícii riešiteľov prípadne konzultantov.

Publikácia obsahuje od samého počiatku hodnoty vybraných pomerových ukazovateľov charakterizujúcich stav a vývoj finančnej situácie jednotlivých odvetví, resp. tiež podľa vybraných právnych foriem a územno-krajského členenia SR, z hľadiska likvidity, rentability, zadlženosti a aktivity. Napriek zmenám v názvoch položiek súvahy a výkazu ziskov a strát od roku 2003 bola v prezentovanej sústave ukazovateľov ponechaná zaužívaná terminológia názvov finančných pomerových ukazovateľov. Analytický tím každoročne prehodnocuje výber a algoritmus ukazovateľov, ale z hľadiska udržania časového radu pristupuje ku korekciám len ojedinele a to v závislosti od zmien v podnikateľskom prostredí.

Z toho dôvodu sa napríklad v publikácii za rok 2013 pristúpilo k zmene v skupine vybraných finančných ukazovateľov. Nahradením ukazovateľa finančná páka za ukazovateľ „pomer vlastného imania k záväzkom“ sme reagovali na v tom čase navrhnutú novelu Obchodného zákonníka, ktorá po jej schválení zaviedla od 1. 1. 2016 pre vybrané obchodné spoločnosti definíciu spoločnosti v kríze (ak je v úpadku, alebo jej úpadok hrozí). Spoločnosti hrozí úpadok, ak pomer vlastného imania a záväzkov je menej ako 4 ku 100 v roku 2016, menej ako 6 ku 100 v roku 2017 a menej ako 8 ku 100 v roku 2018.

Základom triedenia teda bol od jeho vzniku odvetvový princíp a boli publikované hodnoty ukazovateľov vo vyčlenených skupinách (dvojmiestnych a trojmiestnych) OKEČ (Odvetvová klasifikácia ekonomických činností), ako aj kumulatívne za SR, kraje a právnu formu.

V publikácii bol tiež spracovaný vývoj za posledné roky a v rámci spracovaného roku bolo podrobnejšie zatriedenie subjektov podľa ich veľkosti. Veľkostná štruktúra v rámci daného odvetvia je riešená stanovením intervalových rozpätí majetku a obratu.

Pracovný tím sa zhodol, že maximálny počet ukazovateľov pre knižnú podobu publikácie vzhľadom na obmedzenú kapacitu strany je od samého počiatku 20 ukazovateľov (viac v tretej časti materiálu).

V súčasnosti však existuje aj rozšírená podoba publikácie, v podobe databázovej aplikácie Analýzy na stránke www.cribis.sk, ktorá obsahuje aj štrukturálne finančné ukazovatele, ako aj rozšírený počet pomerových finančných ukazovateľov a štatistických metód spracovania. Obsahom zdroja sú štatistické charakteristiky (dolný kvartil, medián, horný kvartil, priemer, mentálny obraz) vybraných pomerových ukazovateľov a základných štrukturálnych (podielových) ukazovateľov, prostredníctvom ktorých je charakterizovaná finančná situácia jednotlivých odvetví podľa štatistickej klasifikácie ekonomických činností (SK NACE). V rámci odvetvového členenia podnikov sú v poslednom roku podniky rozdelené aj z hľadiska ich veľkosti podľa dvoch veľkostných kritérií, a to podľa hodnoty majetku a hodnoty obratu.

Zdroj zahŕňa časový rad štatistických charakteristík za finančné ukazovatele v období štyroch po sebe nasledujúcich rokov, čo umožňuje analyzovať aj vývoj finančnej situácie v jednotlivých odvetviach.

Prezentované dáta okrem poskytnutia obrazu o finančnej situácii odvetvia môžu byť použité aj pri určovaní finančnej pozície konkrétneho podniku v príslušnom odvetví na základe porovnania výsledkov podniku s prezentovanými štatistickými charakteristikami a pri identifikácii jeho silných a slabých stránok.

Údaje sú využiteľné aj v procese zostavovania podnikateľských zámerov a podnikateľských plánov, resp. pri stanovovaní všeobecnej hodnoty podnikov podnikateľskou metódou.

Prvý ročník vydávaný Bankovým zúčtovacím centrom Slovenska, a. s. bol tlačený aj v anglickej mutácii, z ktorej sa však ďalšie roky upustilo. Dôvodom na tlačenie anglickej verzie publikácie bol záujem Ministerstva hospodárstva SR poskytnúť túto pomôcku pre obchodných radcov v zahraničí. Prechodom agendy obchodných zástupcov pod kompetenciu Ministerstva zahraničných vecí SR sa požiadavka zrušila a vydávanie anglickej verzie sa stalo neefektívnym. V dnešnej dobe ale anglická verzia existuje a je k dispozícii pre zahraničných používateľov v elektronickej podobe.

Od roku 2002 spracovanie údajov z účtovných závierok pre potreby finančnej analýzy podnikateľských subjektov zabezpečovala spoločnosť **INFIN, spol. s r. o.**, ktorá bola v januári 2008 zrušená bez likvidácie a zlúčená so sesterskou spoločnosťou **SCB – Slovak Credit Bureau, s. r. o.**, (dnešné **Crif- Slovak Credit Bureau, s. r. o.**), ktorá je vydavateľom publikácie od ročníka 2007. Od toho dátumu boli dostupné pre používateľov aj elektronické verzie publikácie, ročníky 2002 až 2008, a to na stránke www.urplus.sk a v súčasnosti na stránke www.cribis.sk v databázovej časti Stredné hodnoty.

Od roku 1993 až po publikáciu za rok 2004 prešiel spôsob ako aj metóda spracovania údajov z individuálnych účtovných závierok podnikateľských subjektov viacerými zmenami, ktoré boli dôsledkom vzájomnej konfrontácie názorov a potrieb používateľov publikácie. V období vydávaných ročníkov do roku 2007 sa zmeny v spôsobe a metóde spracovania údajov neuskutočnili.

V tomto kontexte bola publikácia za rok 2008 prelomová, nakoľko po prvýkrát od začiatku jej vydávania nebol zachovaný štandardný časový rad údajov s ich trojročnou históriou (s výnimkou súhrnných údajov za Slovenskú republiku), ale len za dva po sebe nasledujúce roky 2007 a 2008, pričom zdrojom údajov za rok 2007 bolo bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie z účtovných závierok za rok 2008. Táto zmena bola reakciou na nové zoradenie jednotlivých ekonomických činností v nadväznosti na Štatistickú klasifikáciu ekonomických činností, ktorá nadobudla účinnosť od januára 2008. Vyhláška Štatistického úradu Slovenskej republiky č. 306/2007 Z. z., ktorou sa vydáva predmetná Štatistická klasifikácia ekonomických činností SK NACE Rev. 2, zrušila vyhlášku Štatistického úradu Slovenskej republiky č. 552/2002 Z. z., ktorou bola vydaná štatistická odvetvová klasifikácia ekonomických činností, Rev. 1. (OKEČ). V súvislosti s prechodom slovenskej meny na euro v publikácii uvádzame medzné hodnoty pre rozdelenie podnikov z hľadiska ich veľkosti podľa hodnoty majetku a hodnoty obratu v mil. EUR, ktoré zodpovedajú ich pôvodnému rozdeleniu v mil. Sk.

Cieľom autorského kolektívu počas celého obdobia vydávania tejto publikácie bolo aj napriek rôznym zmenám, ktoré ekonomické a legislatívne prostredie vytvorilo, poskytnúť jej používateľom

Analýza súčasného stavu odvetvových štandardov na Slovensku a ich využitie na zefektívnenie verejných politík

kvalitné informácie a tomuto cieľu bol podriadený spôsob ako aj metóda spracovania údajov počas celého obdobia vydávania publikácie. Hodnoty poskytnuté Ministerstvom financií SR prechádzali kontrolami správnosti. Podnikateľské subjekty, u ktorých hodnoty vykazované v účtovnej závierke nevyhovovali zadaným kritériám, boli z databázy údajov vylúčené.

Účtovné závierky subjektov zostavujúcich individuálnu účtovnú závierku podľa IAS/IFRS neboli do databázy poskytnutej Ministerstvom financií SR zahrnuté a z tohto dôvodu nevstupovali do vyčíslenia súhrnných ani odvetvových štatistických charakteristík. Napriek tomu by mal byť rozsah zverejnených údajov dostatočne reprezentatívny pre potreby tak firemných, ako aj odvetvových analýz (analýz ekonomických činností) a súčasne pre rôzne skupiny používateľov. V súčasnosti si riešiteľský tím, na základe požiadaviek praxe, uvedomuje nutnosť spracovania odvetvových štandardov aj za subjekty vykazujúce podľa IFRS a preto sa v druhej etape projektu budú ekonomickí experti venovať aj tejto problematike.

V rámci dostupnosti a štandardnosti ekonomického prostredia veľmi výrazne pomohol vznik registra účtovných závierok. V minulosti, aj keď zákonná povinnosť pre obchodné spoločnosti bola odovzdávať účtovné závierky do Zbierky listín a zverejňovať ich v Obchodnom vestníku, mnohé spoločnosti si túto povinnosť neplnili. V súčasnosti ešte zostáva takýto stav u našich susedov v ČR, kde dostupnosť účtovných závierok tvorí cca 50 % z celkového počtu. Aktivitou SAF a v spolupráci s ďalšími organizáciami máme (ako sme už spomínali v úvode) dnes na Slovensku zdroj informácií, ktorý výrazne môže napomôcť k štandardným a kvalitným analýzám ako aj pri spracovaní odvetvových štandardov.

Celá história aktivít okolo odvetvových štandardov a odbornej publikácie „Stredné hodnoty finančných ukazovateľov ekonomických činností v SR“ ukazuje na užitočnosť a nutnosť riešenia danej problematiky. Preto sa tím Profini n.o. ujal pokračovať v danej problematike zastrešenej v projekte „Odvetvových štandardov“ a pomocou riešiteľského tímu zloženého z expertov za oblasť finančných analýz, štatistických metód a ekonometrie skvalitniť výstupy použiteľné pre prax a na zefektívnenie verejných politík na Slovensku do budúcnosti.

3. Legislatívne prostredie

Základom pre úspešnú realizáciu projektu je poznanie legislatívneho prostredia za danú oblasť. Preto sme sa venovali v časti monitoringu (1 etapa projektu) aj analýze a zmapovaniu právneho prostredia na Slovensku v zasadení do európskeho kontextu.

Každý členský štát očakáva, že spoločnosti pôsobiace v rámci jeho hraníc sa absolútne prispôbia národnej legislatíve. Európska únia, v jej snahe o vybudovanie a udržiavanie jednotného trhu, zase od spoločností očakáva, že sa prispôbia jej nariadeniam.

Podľa Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1606/2002 z 19. júla 2002 o uplatňovaní medzinárodných účtovných noriem - medzinárodných štandardov finančného vykazovania (International Financial Reporting Standards – IFRS), ktoré vydáva Rada pre medzinárodné účtovné štandardy (International Accounting Standards Board – IASB), a ktoré nadviazali na medzinárodné účtovné štandardy (International Accounting Standards – IAS), ktoré vydával Výbor pre medzinárodné účtovné štandardy so sídlom v Londýne, je riadna účtovná závierka (ďalej len „účtovná závierka“), závierka, ktorá spĺňa potreby používateľov, ktorí nie sú v postavení, ktoré im umožňuje požadovať od účtovnej jednotky, aby pripravovala správy prispôbené ich konkrétnym informačným potrebám. IFRS sa uplatňujú iba pri účtovnej závierke, a teda sa nevzťahujú na iné informácie prezentované vo výročnej správe alebo v inom dokumente. Vzhľadom na to je dôležité, aby používatelia dokázali odlíšiť informácie, ktoré sú pripravované podľa IFRS, od ostatných informácií, ktoré môžu byť užitočné pre používateľov, ale nepodliehajú týmto požiadavkám. Účtovná jednotka, ktorej účtovná závierka je v súlade s IFRS, zverejňuje výslovné a neobmedzené vyhlásenie o tomto súlade v poznámkach. O účtovnej závierke sa nemôže uviesť, že je v súlade s IFRS, ak nespĺňa všetky požiadavky IFRS.

Účtovná závierka je štruktúrovaná prezentácia finančnej situácie a finančnej výkonnosti účtovnej jednotky. Cieľom účtovnej závierky je poskytnúť informácie o finančnej situácii, finančnej výkonnosti a peňažných tokoch účtovnej jednotky, ktoré sú pre široký okruh používateľov užitočné pri prijímaní ekonomických rozhodnutí. V účtovnej závierke sa takisto zobrazujú výsledky dohľadu manažmentu nad zdrojmi, ktoré sú mu zverené. Tieto informácie spolu s ďalšími informáciami v poznámkach pomáhajú používateľom účtovnej závierky predvídať budúce peňažné toky účtovnej jednotky, a najmä ich načasovanie a mieru istoty.

Podľa § 17 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej aj ako „zákon“), **účtovná závierka je štruktúrovaná prezentácia skutočností, ktoré sú predmetom účtovníctva, poskytovaná osobám, ktoré tieto informácie využívajú** (ďalej len „používatelia“). Účtovná jednotka zostavuje účtovnú závierku v prípadoch ustanovených týmto zákonom v štruktúre, ktorá nadväzuje na sústavu účtovníctva používanú v účtovnej jednotke. Účtovná závierka tvorí jeden celok.

Účtovná závierka obsahuje tieto všeobecné náležitosti: a) obchodné meno alebo názov účtovnej jednotky; právnické osoby uvedú sídlo, a fyzické osoby uvedú miesto podnikania, b) identifikačné

číslo, ak ho má účtovná jednotka pridelené, c) deň, ku ktorému sa zostavuje, d) deň jej zostavenia, e) obdobie, za ktoré sa zostavuje, f) iné údaje uvedené na úvodnej strane účtovnej závierky ustanovenej opatrením ministerstva, g) podpisový záznam štatutárneho orgánu účtovnej jednotky alebo člena štatutárneho orgánu účtovnej jednotky alebo podpisový záznam fyzickej osoby podľa § 1 ods. 1 písm. a) tretieho bodu. **Účtovná závierka v sústave podvojného účtovníctva** okrem vyššie uvedených všeobecných náležitostí obsahuje tieto súčasti: a) súvahu, b) výkaz ziskov a strát, c) poznámky. **Účtovná závierka v sústave jednoduchého účtovníctva** okrem vyššie uvedených všeobecných náležitostí obsahuje tieto súčasti: a) výkaz o príjmoch a výdavkoch, b) výkaz o majetku a záväzkoch.

Účtovná jednotka je povinná zostaviť účtovnú závierku najneskôr do šiestich mesiacov od dátumu, ku ktorému sa účtovná závierka zostavuje, ak osobitný predpis neustanovuje inak. Na zostavenej účtovnej závierke musí byť pripojený podpisový záznam podľa odseku 2 písm. g). Podľa § 17 ods. 8 zákona, účtovná jednotka je povinná uvádzať v účtovnej závierke informácie podľa stavu ku dňu, ku ktorému sa účtovná závierka zostavuje; to platí obdobne aj pre všetky účtovné zápisy, ktoré sa uskutočňujú iba ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, ak tento zákon ďalej neustanovuje inak. Účtovná jednotka pritom zohľadňuje aj informácie týkajúce sa stavu ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka a ktoré účtovná jednotka získala do dňa zostavenia účtovnej závierky, pričom deň zostavenia účtovnej závierky si určí účtovná jednotka sama.

Národná rada Slovenskej republiky schválila 1. decembra 2011 novelu zákona o účtovníctve č. 431/2002 Z. z., niektoré ustanovenia novely nadobudli účinnosť 31. decembra 2011, kým ďalšie ustanovenia nadobudli účinnosť 1. januára 2012 a 1. januára 2013. **Novelou zákona o účtovníctve účinnou od 01. 01. 2012 MF SR zriadila a vedie register účtovných závierok.** Register vznikol za účelom zníženia administratívneho zaťaženia podnikania a lepšej dostupnosti informácií o účtovných jednotkách. Dokumenty sú centralizované na jednom mieste, pričom zanikla povinnosť ich duplicitného predkladania rôznym inštitúciám.

Súvaha a Výkaz ziskov a strát sa do 31. decembra 2013 v Obchodnom vestníku zverejňovali na základe § 21 ods. 2 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve. Od 1. januára 2014 bol § 21 zákona vypustený (novelou zákona č. 352/2013 Z. z.) a zverejňovanie údajov nanovo ustanovuje § 23d, ktorý už neukladá účtovným jednotkám povinnosť zverejňovať súvahu a výkaz ziskov a strát v Obchodnom vestníku, ale toto zverejnenie sa nahrádza zverejnením v registri účtovných závierok.

Register účtovných závierok je informačným systémom verejnej správy, správcom ktorého je ministerstvo. Prevádzkovateľom registra je rozpočtová organizácia ministerstva DataCentrum. Prevádzkovateľ registra a) vytvára, udržiava a prevádzkuje register, b) zhromažďuje a spracováva údaje z účtovných závierok, c) zhromažďuje a spracováva údaje z výročných správ, d) poskytuje a sprístupňuje dokumenty podľa odseku 2 v súlade s týmto zákonom orgánom verejnej správy a iným osobám.

Do registra sa ukladajú a) riadne individuálne účtovné závierky, b) mimoriadne individuálne účtovné závierky, c) riadne konsolidované účtovné závierky, d) mimoriadne konsolidované účtovné závierky, e) súhrnné účtovné závierky verejnej správy, f) výkazy vybraných údajov z účtovných závierok podľa § 17a a 22, g) správy audítorov, h) individuálne výročné správy, i) konsolidované

výročné správy, j) ročné finančné správy podľa osobitného predpisu, k) oznámenie o dátume schválenia účtovnej závierky.

Prvou účtovnou závierkou, ktorú bolo potrebné uložiť do registra, bola účtovná závierka zostavená k 31. decembru 2013 a neskôr. **Register sa člení na verejnú časť a neverejnú časť.** Verejnú časť registra tvoria dokumenty podľa odseku 2 len a) účtovnej jednotky, ktorá zostavuje účtovnú závierku podľa § 17a a 22 zákona okrem účtovnej jednotky uvedenej v § 17a ods. 1 písm. b) a pobočky zahraničnej finančnej inštitúcie, b) obchodnej spoločnosti, c) družstva, d) štátneho podniku, e) subjektu verejnej správy, f) inej účtovnej jednotky, ak osobitný predpis ustanovuje, že dokumenty podľa odseku 2 týchto osôb majú byť verejne prístupné, g) Exportno-importná banka Slovenskej republiky.

Dokumenty sa do registra účtovných závierok ukladajú v elektronickej podobe alebo v listinnej podobe. V elektronickej podobe sa povinne ukladajú dokumenty podľa § 23 ods. 2 písm. c) až j) zákona a dokumenty, ktoré sa účtovná jednotka rozhodla uložiť v cudzom jazyku. Dokumenty podľa § 23 ods. 2 písm. a), b) a k) zákona v elektronickej podobe povinne ukladá účtovná jednotka uvedená v § 17a ods. 1 a 3 zákona, Garančný fond investícií, Exportno-importná banka Slovenskej republiky, Fond ochrany vkladov, zdravotná poisťovňa a osoby podľa osobitného predpisu. Ostatné účtovné jednotky môžu uložiť dokumenty podľa § 23 ods. 2 písm. a) a b) zákona v elektronickej podobe alebo listinnej podobe. Povinnosť uložiť dokumenty podľa § 23 ods. 2 zákona sa nevzťahuje na Slovenskú informačnú službu, účtovnú jednotku, ktorá nie je založená alebo zriadená na účel podnikania, okrem subjektu verejnej správy, ak nemá povinnosť predkladať daňové priznanie podľa osobitného predpisu alebo ak nemá povinnosť overenia účtovnej závierky audítorom podľa osobitného predpisu, alebo ak jej povinnosť uloženia dokumentov neustanovuje osobitný predpis. Účtovná jednotka ukladá riadnu individuálnu účtovnú závierku a mimoriadnu individuálnu účtovnú závierku v registri najneskôr do šiestich mesiacov od dátumu, ku ktorému sa účtovná závierka zostavuje, ak osobitný predpis neustanovuje inak. Účtovná jednotka, na ktorú sa vzťahuje povinnosť zostavovať riadnu konsolidovanú účtovnú závierku alebo mimoriadnu konsolidovanú účtovnú závierku podľa § 22 alebo § 22a zákona, je povinná uložiť riadnu konsolidovanú účtovnú závierku a mimoriadnu konsolidovanú účtovnú závierku spolu so správou audítora v registri do jedného roka od skončenia účtovného obdobia. Dokumenty podľa § 23 ods. 2 zákona ukladá do registra za zanikajúcu účtovnú jednotku nástupnícka účtovná jednotka; do dňa účinkov splynutia, zlúčenia alebo rozdelenia ich môže uložiť zanikajúca účtovná jednotka. Ak účtovná jednotka nemá schválenú účtovnú závierku v lehote podľa odseku 3, ukladá neschválenú účtovnú závierku a oznámenie o dátume schválenia účtovnej závierky ukladá do registra dodatočne, najneskôr do 15 pracovných dní od jej schválenia.

Vzor oznámenia o dátume schválenia účtovnej závierky ustanoví ministerstvo opatrením. Opatrenie vyhlasuje ministerstvo oznámením o jeho vydaní v Zbierke zákonov Slovenskej republiky, v súčasnosti je to opatrenie MF SR č. MF/22497/2014-74. Zákonom č. 275/2017 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon o účtovníctve došlo k zmene lehoty na podanie oznámenia o dátume schválenia účtovnej závierky. **Lehota na uloženie oznámenia o dátume schválenia účtovnej závierky do RÚZ sa predĺžila z 5 na 15 pracovných (nie kalendárnych) dní odo dňa jej schválenia.** Predĺžená lehota sa uplatňuje už od 1. 1. 2018 za účtovné závierky zostavené k 31. 12. 2017 a neskôr. V elektronickej podobe uloží účtovnú závierku do registra tá účtovná jednotka, ktorá je povinná komunikovať s

daňovým úradom elektronicky. **Od 1. 1. 2018 sú povinné elektronicky komunikovať s daňovým úradom všetky právnické osoby zapísané do obchodného registra**, bez ohľadu na to, či sú alebo nie sú platiteľmi DPH, fyzické osoby – platitelia DPH, Garančný fond investícií, zdravotná poisťovňa, daňový poradca pri zastupovaní daňového subjektu, advokát pri zastupovaní daňového subjektu a iný zástupca pri zastupovaní platiteľa DPH a iní. Účtovná jednotka doručí oznámenie o schválení účtovnej závierky správcovi dane prostredníctvom elektronickej podateľne Finančnej správy Slovenskej republiky (ďalej aj ako „FS SR“). Správca dane postúpi toto oznámenie bez zbytočného odkladu prevádzkovateľovi registra, ktorý ho najneskôr do piatich pracovných dní odo dňa doručenia do registra zaradí, zverejní a sprístupní do verejnej časti.

Oznámenie o schválení účtovnej závierky podáva účtovná jednotka, ktorá komunikuje s FS SR elektronicky na editovateľnom tlačive. Na portáli Finančnej správy SR sa daňovník – účtovná jednotka prihlási do svojej osobnej internetovej zóny a bude postupovať tak, že si vyberie z katalógu elektronických formulárov položku Účtovné dokumenty »Oznámenie schválenia účtovnej závierky« Oznámenie o dátume schválenia účtovnej závierky » UZOZNv14 Oznámenie o dátume schválenia účtovnej závierky a vyplní jednotlivé polia prípadne načíta cez ponuku „Načítať zo súboru“, ak má dokument vygenerovaný účtovným softvérom v html. formáte a následne klikne na ponuku „Kontrolovať“ a potom sa sprístupní možnosť na podanie oznámenia. Účtovná jednotka, ktorá nemá povinnosť komunikovať s FS SR elektronicky, napr. účtovná jednotka nezriadená na účely podnikania, ukladá oznámenie o dátume schválenia účtovnej závierky v listinnej podobe. V tomto prípade je záležitosť od rozhodnutia tejto účtovnej jednotky, či použije na vyplnenie tohto oznámenia na portáli FS SR vzory tlačív alebo elektronické formuláre, ktoré sa obidva nachádzajú v časti Formuláre.

V listinnej podobe uložia oznámenie o schválení účtovnej závierky účtovné jednotky, ktoré nie sú povinné komunikovať s daňovým úradom elektronicky, napríklad neziskové organizácie, nadácie, či iné účtovné jednotky, ktoré nie sú platiteľmi DPH. Daňový úrad prevedie oznámenie do elektronickej podoby a prostredníctvom Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky ho postúpi prevádzkovateľovi registra do 40 kalendárnych dní.

Ak účtovná jednotka neuloží oznámenie o schválení účtovnej závierky či samotnú účtovnú závierku do registra, daňový úrad jej môže uložiť pokutu do 2% z celkovej sumy majetku, najviac však vo výške 1 000 000 EUR.

Účtovná jednotka, na ktorú sa vzťahuje povinnosť overovania účtovnej závierky audítorom podľa § 19, 22 a 22a zákona, ukladá v registri aj **správu audítora**. Ak účtovná jednotka nemá účtovnú závierku overenú v lehote podľa odseku 3 zákona, ukladá neoverenú účtovnú závierku a správu audítora uloží v registri dodatočne, najneskôr do jedného roka od skončenia účtovného obdobia, za ktoré sa účtovná závierka zostavuje. Ak po uložení účtovnej závierky v registri účtovná jednotka otvorí účtovné knihy v súlade s § 16 ods. 10 zákona, uloží do registra novú schválenú účtovnú závierku bez zbytočného odkladu, najneskôr do 15 pracovných dní od jej schválenia. Ak po uložení výročnej správy v registri účtovná jednotka mení obsah výročnej správy, uloží do registra novú výročnú správu bez zbytočného odkladu.

Účtovná jednotka, na ktorú sa vzťahuje povinnosť vyhotovenia individuálnej výročnej správy, je povinná uložiť riadnu individuálnu výročnú správu a mimoriadnu individuálnu výročnú správu v registri najneskôr do jedného roka od skončenia účtovného obdobia, za ktoré sa táto individuálna výročná správa vyhotovuje, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Účtovná jednotka, na ktorú sa vzťahuje povinnosť vyhotovenia konsolidovanej výročnej správy, je povinná uložiť riadnu konsolidovanú výročnú správu a mimoriadnu konsolidovanú výročnú správu v registri najneskôr do jedného roka od skončenia účtovného obdobia, za ktoré sa tieto konsolidované výročné správy vyhotovujú. Ukladané výročné správy nemusia obsahovať účtovnú závierku a správu audítora, ak tieto dokumenty sú už osobitne uložené v registri. Účtovná jednotka je zodpovedná za správnosť uložených dokumentov podľa § 23 ods. 2 zákona. Účtovná jednotka, na ktorú sa vzťahuje povinnosť overovania podľa § 19 alebo § 22 zákona, nesmie zverejniť informácie, ktoré predtým neboli overené audítormi, spôsobom, ktorý by mohol používateľa viesť do omylu, že audítormi overené boli.

Doručením dokumentov podľa § 23 ods. 2 zákona daňovému úradu alebo do elektronickej podateľne podľa odseku 3 alebo prostredníctvom systému štátnej pokladnice sa povinnosť uloženia a zverejnenia dokumentov účtovnou jednotkou považuje za splnenú. Ak účtovná jednotka nedostatky podľa odseku 1 alebo odseku 3 v požadovanom rozsahu odstráni v lehote určenej daňovým úradom vo výzve na odstránenie nedostatkov, považuje sa takto doručené podanie za podané bez nedostatkov v deň pôvodného doručenia podania. Ak účtovná jednotka nevyhoví výzve daňového úradu na odstránenie nedostatkov v plnom rozsahu a v určenej lehote, považuje sa podanie dokumentov podľa § 23 ods. 2 zákona za nedoručené. Ak vzniknú pochybnosti o správnosti, pravdivosti alebo úplnosti dokumentov po uložení dokumentov v registri, prevádzkovateľ registra oznámi pochybnosti daňovému úradu a ten účtovnú jednotku vyzve na odstránenie nedostatkov v ním určenej lehote a poučí ju o následkoch spojených s ich neodstránením.

Prevádzkovateľ registra sprístupní dokumenty podľa § 23 ods. 2 zákona účtovných jednotiek podľa § 23 ods. 6 zákona vo verejnej časti registra všetkým osobám prostredníctvom webového sídla v elektronickej podobe, tak ako ich účtovná jednotka uložila, bez poplatku.

Individuálna účtovná závierka sa zverejňuje uložením do registra. Konsolidovaná účtovná závierka, ktorej povinnosť zostavenia ustanovuje tento zákon, sa zverejňuje uložením do registra. Individuálna účtovná závierka a konsolidovaná účtovná závierka sa ukladajú do registra podľa § 23 až 23c zákona. Individuálna výročná správa a konsolidovaná výročná správa sa zverejňujú uložením do registra. Individuálna výročná správa a konsolidovaná výročná správa sa ukladajú do registra spôsobom a v termínoch podľa § 23 až 23c zákona.

Správca registra zaradí, zverejní a sprístupní každý doručený dokument, tak ako ho účtovná jednotka uložila, najneskôr do piatich pracovných dní odo dňa doručenia do registra, vo verejnej časti alebo neverejnej časti registra. Zverejnené dokumenty, ktoré sa ukladajú v registri a sú súčasne obsahom zbierky listín obchodného registra, zasiela správca registra priebežne v lehote 30 kalendárnych dní odo dňa zverejnenia v registri, spolu s údajom o dátume ich uloženia v registri, do zbierky listín obchodného registra. Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky v súlade s § 9 ods. 7 zákona č. 530/2003 Z. z. o obchodnom registri zabezpečí bez zbytočného odkladu uloženie listín

podľa zákona o účtovníctve do zbierky listín.

4. Východiskový stav, potreba a zdôvodnenie využitia odvetvových štandardov na zefektívnenie riadenia

V prvej etape realizácie projektu boli podrobne zmonitorované potreby a využívanie odvetvových štandardov pre podnikateľov účtujúcich v podvojnóm účtovníctve, na základe čoho budú v druhej etape analyzované a následne aj navrhnuté riešenia na ich zlepšenie. Výsledkom projektu tak bude kvalitnejšia metodika tvorby a spracovania odvetvových štandardov. Odvetvové štandardy by mali v budúcnosti presnejšie odrážať skutočné ekonomické realie, čo pomôže spresniť ekonomické analýzy, na základe ktorých sa prijímajú mnohé dôležité rozhodnutia vo verejnej správe a zvýši sa úroveň vzdelávania, pričom tieto pozitívne zmeny sa budú týkať prakticky všetkých subjektov ekonomického prostredia.

Pre lepšie chápanie širokej využiteľnosti odvetvových štandardov uvádzame niekoľko príkladov ich využitia:

- možnosť nastavenia štandardných kontrolných mechanizmov pri kontrole a nezávislom hodnotení podnikateľských subjektov (napr. pri zefektívnení a zjednotení výberu daní a cla),
- analýza odvetví - použitie napr. pri optimalizácii sektorových politík,
- zlepšenie a nastavenie manažmentu kvality na báze odvetvových štandardov,
- objektívne stanovenie kritérií pre porovnanie výkonnostnej úrovne medzi firmami,
- edukácia a možnosť efektívnejšieho využívania odvetvových štandardov v rámci podnikateľského prostredia a pri vzdelávaní odbornej verejnosti a študentov ekonomického zamerania,
- porovnávanie úrovne finančnej situácie podnikateľských subjektov (akciových spoločností, spoločností s ručením obmedzeným, atď.), analýza konkurencie,
- komparatívna báza pre vyhodnocovanie bonity úverového klienta bánk a iných subjektov v pozícii veriteľa na základe medzipodnikovej komparácie,
- základná informácia pre posúdenie úspešnosti odboru činnosti v rámci odvetvovej analýzy pre potenciálnych investorov, veriteľov, štátne a iné inštitúcie,
- protikorupčný nástroj – možnosť využitia odvetvových štandardov ako objektívnych hodnotiacich kritérií v podobe „benchmarkov“, atď.

Realizácia projektu zameraného na analytické činnosti v oblasti monitorovania, hodnotenia a návrhu riešení na optimalizáciu odvetvových štandardov pre podnikateľov účtujúcich v podvojnóm účtovníctve povedie k napĺňaniu jednotlivých špecifických cieľov. Uvedené špecifické ciele zároveň spoločnou interakciou prispievajú k napĺňaniu celkového cieľa projektu, ktorým je prostredníctvom lepších ekonomických analýz skvalitniť rozhodovacie procesy vo verejnej správe, v podnikateľskom prostredí a pri edukácii ekonomického prostredia. Verejný sektor a podnikateľské subjekty potrebujú pre kvalifikované rozhodnutia kvalitné ekonomické analýzy, ktoré prispievajú k minimalizácii hospodárskych strát na makro a mikro úrovni v dôsledku nekvalifikovaných rozhodnutí. Prepracovaná metodika odvetvových štandardov tak výraznou mierou prispieva aj k celkovej edukácii ekonomického prostredia a k zvyšovaniu ekonomickej gramotnosti, ktorá je na Slovensku veľmi nízka.

V rámci spracovania údajov subjektov účtujúcich v podvojnóm účtovníctve teda je potrebné posúdenie, prehodnotenie a doplnenia odvetvových štandardov a to najmä v časti:

Analýza súčasného stavu odvetvových štandardov na Slovensku a ich využitie na zefektívnenie verejných politík

- veľkostné členenie,
- metodika, výber a algoritmus ukazovateľov,
- pridať extra časť venujúcu sa IFRS (Medzinárodné štandardy finančného vykazovania),
- prehodnotenie kontroliek.

Je potrebné prehodnotiť vhodnosť výberu doposiaľ počítaných odvetvových štandardov z 20 pomerových ukazovateľov a presnú metodiku ich výpočtu. Pracovný tím sa zhodol, že maximálny počet ukazovateľov pre knižnú podobu publikácie je 20 a je vhodné ponechať výpočet tak ukazovateľa celková zadlženosť aktív, ako aj pomeru vlastného imania k záväzkom.

Osobitnú pozornosť je potrebné venovať kvalite vstupných údajov (účtovných výkazov) a na základe skúseností a vedomostí špecialistov aj z oblasti analýz a štatistiky nastaviť optimálny postup spracovania.

Bol stanovený spôsob výpočtu publikovaných pomerových ukazovateľov. Vybrané ukazovatele poskytovali a aj do dodnes poskytujú základný obraz o štyroch hlavných stránkach finančnej situácie podniku, a to o jeho:

- **likvidite,**
- **aktivite,**
- **zadlženosti,**
- **rentabilite a výkonnosti.**

Napriek niekoľkým zmenám v názvoch položiek súvahy a výkazu ziskov a strát od roku 2003 bola v prezentovanej sústave ukazovateľov ponechaná zaužívaná terminológia názvov finančných pomerových ukazovateľov. Spôsob výpočtu pomerových ukazovateľov za mikro účtovné jednotky od roku 2014 rešpektuje vyššiu mieru agregácie položiek v pre ne platných účtovných výkazoch.

Prezentované dáta okrem poskytnutia obrazu o finančnej situácii odvetvia môžu byť použité aj pri určovaní finančnej pozície konkrétneho podniku v príslušnom odvetví na základe porovnania výsledkov podniku s prezentovanými štatistickými charakteristikami a pri identifikácii jeho silných a slabých stránok.

Slabá dostupnosť a nižšia miera využívania odvetvových štandardov

5. Monitoring a analýza využívania OŠ v súčasnej praxi

5.2. Uplatnenie odvetvových štandardov v pedagogickom procese na VŠ a fakultách ekonomického zamerania

Na fakultách s ekonomicky zameranými študijnými programami je využívanie odvetvových štandardov veľmi frekventované. Platí to pre fakulty s makroekonomickou i mikroekonomickou orientáciou. Súvisí to so skutočnosťou, že významné miesto vo výuke v týchto programoch majú predmety analytické, zamerané na skúmanie výkonnosti analyzovaných objektov.

V súlade so zameraním projektu na subjekty pôsobiace v podnikovo hospodárskej sfére sú ďalšie úvahy (poznatky) spojené s fungovaním jednotiek v tejto sfére ekonomiky, podniky, skupiny podnikov a pod.

Objektívne poznanie výkonnosti podnikov založené na ich analýze predpokladá, že úroveň ich výkonnosti vieme spoľahlivo vyjadriť pomocou **sústavy ukazovateľov**. Výberom takýchto ukazovateľov, sa riešitelia zaoberajú v druhej etape riešenia projektu.

Pre eliminovanie subjektívnych pochybení a záverov analýzy, musia byť získané poznatky o úrovni procesov objektivizované s využitím ďalších postupov. Kľúčovými sú:

- **poznanie polohy** (postavenia) podniku na trhu a jej zohľadnenie, vyjadrené napr. pojmami, podnik je – priemerný, nadpriemerný, podpriemerný, patrí do horného, dolného kvartilu a pod.,
- dôsledné akceptovanie **vývoja úrovne** analyzovaného podniku za určité obdobie (napr. 5 rokov), čo vyjadrujú napr. formulácie – dynamický rast, stagnácia resp. pokles výkonnosti,
- tretím dôležitým parametrom sú **činitele**, ktoré determinovali dosiahnutú úroveň a vývoj. Najčastejšie nás zaujíma podiel činiteľov intenzívnych a extenzívnych, preferujeme činitele intenzívne.

Odvetvové štandardy majúce v súčasnosti podobu publikácie *Stredné hodnoty finančných ukazovateľov ekonomických činností v Slovenskej republike* zohrávajú veľmi dôležitú úlohu pri objektivizácii analýzy na základe **identifikácie „polohy“** podniku podľa rôznych znakov (odvetvie, právna forma podniku, veľkosť podniku) na základe porovnania podnikových výsledkov s odvetvovými.

Použitelnosť *Stredných hodnôt...* ako reprezentatívnych veličín (etalonov) je zrejmá aj z frekvencie ich využitia v študijnej literatúre.

Ilustrovať to možno vysokoškolskou učebnicou Finančno-ekonomická analýza podniku, 9 vydanie (2016)¹, ktorú pod vedením autora tejto kapitoly vypracoval kolektív učiteľov z Ekonomickej univerzity, fakulty podnikového manažmentu. V mnohých kapitolách, predovšetkým tých, ktoré sa zaoberajú problematikou finančnej analýzy sa pracuje s údajmi, prevzatými zo *Stredných*

¹ . Karol Zalai a kolektív: Finančno-ekonomická analýza podniku, 9.prepracované a rozšírené vydanie, Sprint 2 s.r. o, Bratislava 2016.

Analýza súčasného stavu odvetvových štandardov na Slovensku a ich využitie na zefektívnenie verejných politík

hodnôt... Študenti tak majú možnosť konfrontovať výsledky analyzovaných podnikov s vybranými štatistickými veličinami (medián, kvartily – horný kvartil – HK, dolný kvartil – DK), ktoré komprimujú výsledky veľkých súborov podnikov (v súčasnosti viac ako 100 tisíc). To garantuje spoľahlivosť ich výpovede pre analýzu. V učebnici je tiež kapitola *Analýza finančno - ekonomickej pozície podniku v priestore* a tu je použitie *Stredných hodnôt...* masívne. Spomínaná učebnica sa používa na mnohých fakultách. Toto tvrdenie verifikuje prieskum uskutočnený na väčšine fakúlt realizujúcich ekonomické študijné programy. V ďalšom texte budú menované. Poznatky z tohto prieskumu budú využité aj v ďalšom texte.

Študenti týchto fakúlt v priebehu štúdia, v jeho jednotlivých ročníkoch spracúvajú rôzne **priebežné práce** – seminárne, ročníkové a pod. Využitím odvetvových štandardov verifikujú svoje závery.

Štúdium na jednotlivých stupňoch VŠ štúdia rezultuje do **záverečných prác** – bakalárskej, inžinierskej (magisterskej), doktorandskej. Prakticky žiadna z nich sa nezaobíde bez využitia odvetvových štandardov ako bázy pre komparáciu dosiahnutých výsledkov s výsledkami *typickými* (medián), *špičkovými* (HK u ukazovateľov charakteru 1), či *zaostávajúcimi* (DK u ukazovateľov charakteru 1). Takto získané poznatky o výkonnosti podniku (jeho polohe na trhu) vyúsťujú do objektívneho hodnotenia situácie, zohľadňujúc výsledky porovnateľných podnikov. Logickým prolongovaním analýzy je potom vytýčenie cieľov pre nasledujúce obdobie. Poznanie výsledkov špičkových porovnateľných podnikov, je intenzívne motivujúcim faktorom pre zostavenie plánu na budúce obdobie.

Túto charakteristiku stavu využitia odvetvových štandardov vo vysokoškolskom štúdiu zakladá autor kapitoly na vlastných skúsenostiach, získaných počas niekoľko desaťročného pôsobenia v pozícii vysokoškolského učiteľa a vedúceho záverečných prác.

Inštitucionálny priestor riešenia úlohy je precizovaný v úvodných častiach správy. Pre úplnosť zopakujeme, že nositeľom riešenia projektu je nezisková organizácia PROFINI n. o., ktorá spolupracuje s viacerými relevantnými subjektami. Osobitnú zmienku si zasluhujú – spoločnosť Crif – Slovak Credit Bureau s. r. o. a SAF – slovenská asociácia podnikových finančníkov.

Detailnejšiu deskripciu si vyžaduje akademický priestor, v ktorom dochádza k exploatácii údajov *Stredných hodnôt...* a ich využitiu v pedagogickom procese.

Fakulty možno s ohľadom na „právnú úpravu“ vzťahu medzi PROFINI a fakultou rozdeliť (s prijateľným zjednodušením) do dvoch skupín.

Prvú predstavujú fakulty, ktoré majú s PROFINI n. o. uzatvorené **memorandum o spolupráci**, ktorého ťažiskom je na strane PROFINI n. o. záväzok o poskytovaní Stredných hodnôt... fakultám, na strane fakúlt ich využívanie v pedagogickom procese a aktívne reagovanie, pripomienky a návrhy na zlepšenie obsahovej a metodologickej stránky materiálu.

Takýmito fakultami sú:

- Ekonomická fakulta TUKE Košice,
- Fakulta manažmentu PU Prešov,
- Materiálovo technologická fakulta STU so sídlom v Trnave,
- Fakulta ekonomiky a manažmentu SPU Nitra.

Analýza súčasného stavu odvetvových štandardov na Slovensku a ich využitie na zefektívnenie verejných politík

Druhú, početnejšiu skupinu predstavujú fakulty, ktoré svoj vzťah s PROFINI, n. o. nemajú formálne upravený, ale v minulosti tak už bolo a je potrebné ho revitalizovať, resp. takýto akt sa po vzájomnom rokovaní pripravuje.

Takýmito fakultami sú:

- Fakulta podnikového manažmentu EU v Bratislave. Táto fakulta je „najstarším“ používateľom *Stredných hodnôt...* Už v období, keď ich vydavateľom bolo *Bankové zúčtovacie centrum Slovenska* (BZCS), bola medzi fakultou a BZCS podpísaná spolupráca o používaní týchto údajov a aktívnej spoluúčasti na aktualizácii materiálu. Súčasnú absenciu memoranda je potrebné odstrániť.

Autorovi kapitoly je známe, že aj na Fakulte hospodárskej informatiky a Národohospodárskej fakulte EU v Bratislave študenti všetkých stupňov štúdia Stredné hodnoty finančných ukazovateľov ekonomických činností v Slovenskej republike veľmi často používajú. I tu je na mieste vzťah formalizovať.

- Fakulta manažmentu UK v Bratislave. Učitelia i študenti fakulty majú Stredné hodnoty finančných ukazovateľov ekonomických činností v Slovenskej republike pravidelne k dispozícii, využívajú ich a podpis Memoranda o spolupráci sa pripravuje.
- Ekonomická fakulta UMB Banská Bystrica. Učitelia i študenti fakulty majú Stredné hodnoty finančných ukazovateľov ekonomických činností v Slovenskej republike k dispozícii, aktívne ich využívajú. Poznajúc stanovisko dekana fakulty je reálny predpoklad o účasti pracovníkov fakulty na riešení projektu v prípade podnikov účtujúcich podľa štandardov IFRS.
- Fakulta PEDAS ŽU Žilina. Ústami zodpovedného (povereného) učiteľa prezentovala záujem o spoluprácu s PROFINI.

Tento, určite nie celkom vyčerpávajúci prehľad vysokoškolských pracovísk vo výuke ktorých zohrávajú Stredné hodnoty významné miesto, presvedčivo vypovedá o ich potrebe. Ich masívne rozšírenie v celom akademickom prostredí súčasne zaväzuje **k neustálemu prehodnocovaniu, aktualizácii obsahovej i metodickej a k tomu smeruje i tento projekt.**

5.2. Verejná správa

V rámci monitoringu reálnosti využívania odvetvových štandardov boli monitorované, oslovené štátne inštitúcie a vyzvané k poslaniu podnetom ohľadom:

- súčasného stavu využívania odvetvových dát (napr. Stredné hodnoty finančných ukazovateľov ekonomických činností v SR, ktoré v súčasnosti vydáva spoločnosť CRIF Slovak Credit Bureau s.r.o.) v rámci Vašej inštitúcie,
- možnosti spolupráce za účelom hodnotenia stavu a možnosti skvalitnenia odvetvových štandardov pre podnikateľské subjekty účtujúce v sústave podvojného účtovníctva (v prípade záujmu kontaktná osoba),

Analýza súčasného stavu odvetvových štandardov na Slovensku a ich využitie na zefektívnenie verejných politík

- súčinnosť pri navrhovaní finančných ukazovateľov a podnetov na úpravu údajov zverejnených v odvetvových štandardoch vedúcich k zlepšeniu využiteľnosti a k zlepšeniu procesov verejných politík a podnikateľského prostredia z pohľadu Vašej inštitúcie.

V prvom kroku bol uskutočnený monitoring s využitím bežných elektronických prostriedkov (Google, prehľady so zameraním na oblasť verejnej správy, kde predmetom monitoringu boli možnosti nastavenia finančných nástrojov pre lepšie využívanie odvetvových špecifik.

Pri monitoringu využívania odvetvových štandardov v rezorte Ministerstva hospodárstva SR boli uskutočnené porovnania s Ministerstvom priemyslu ČR, so zameraním na oblasti:

- nefinančné podniky,
- priemysel,
- dobývanie a ťažba,
- spracovateľský priemysel,
- energetika,
- voda a odpady,
- stavebníctvo,
- vybrané služby,
- veľkoobchod a maloobchod,
- doprava a skladovanie,
- informačné a komunikačné služby.

Monitoring ďalej mapoval využívanie odvetvových štandardov v oblasti verejnej správy so zameraním na odvetvové štandardy pre jednoduché účtovníctvo. Pri monitoringu boli využité konzultácie s riešiteľmi so spoločnosťami SAMSP, ktorý to realizoval v spolupráci s SBA. Cieľom bolo zmapovanie a informácie o výsledkoch projektu odvetvových štandardov používaných pre jednoduché účtovníctvo.

Ďalším zameraním monitoringu bola analýza využívania odvetvových štandardov pre oblasti:

- automobilový priemysel,
- elektrotechnický priemysel,
- chemický priemysel,
- drevospracujúci priemysel,
- sektor IKT,
- potravinársky priemysel,
- letecký priemysel,
- strojársky priemysel,
- stavebníctvo.

Z pohľadu využívania odvetvových dát (odvetvových štandardov a odvetvových analýz) sú tieto najviac používané nasledujúcimi spoločnosťami: SITA, TREND, SBA a SARIO.

Analýza súčasného stavu odvetvových štandardov na Slovensku a ich využitie na zefektívnenie verejných politík

V priebehu monitoringu sme zistili, že najviac využívané odvetvové štandardy sú v oblasti automobilového priemyslu a strojárenského priemyslu vid'. SITA, TREND, SBA a SARIO).

Z pohľadu štátnych inštitúcií prebiehal monitoring ohľadom vyššie uvedených podnetov na nasledujúcich ministerstvách a inštitúciách:

- Ministerstvo poľnohospodárstva a rozvoja vidieka SR,
- Ministerstvo zdravotníctva SR,
- Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR,
- Ministerstvo životného prostredia SR,
- Ministerstvo kultúry SR,
- Ministerstvo hospodárstva SR,
- Ministerstvo dopravy a výstavby SR,
- Ministerstvo financií SR,
- Ministerstvo obrany SR,
- SARIO,
- Poľnohospodárska platobná agentúra,
- Slovak Business Agency, a. s., (ďalej SBA)
- CRIF – Slovak Credit Bureau, s.r.o.,
- Národná banka Slovenska.

Zatiaľ do tohto obdobia reagovali len SBA a CRIF. Je možné očakávať v blízkej dobe reakcie aj ďalších inštitúcií, ktoré boli oslovené.

Reakcia bola rôzna v závislosti od presného kontaktného miesta, alebo trafenía kompetentného informovaného a kompetentného pracovníka.

- SBA: V rámci aplikácie triediacich kritérií podnikateľských subjektov podľa veľkostných kategórií odporúčame **zohľadňovať hraničné hodnoty EK pre definovanie malých a stredných podnikov, vymedzené v odporúčaní EK č. 2003/361/EC, či nariadení EÚ č. 651/2014.**

V súčasnosti sa stretávame v praxi s množstvom informácií prostredníctvom internetu a rôznych webstránok. Problémom je však ich kvalita a relevantnosť.

Monitorovanie možností sprístupnenia odvetvových štandardov v rámci projektu Úradu vlády Slovenskej republiky „Elektronické služby – eDemokracia a otvorená vláda“. Tento je v súčasnosti prevádzkovaný Agentúrou pre sieťové a elektronické služby portál otvorených dát (link <https://data.gov.sk/>), ktorý je definovaný ako **ústredný portál verejných služieb ľuďom**.

Portál otvorených dát vznikol v rámci iniciatívy pre otvorené vládnutie, ktorej zámerom je zlepšovanie vládnutia a spravovania vecí verejných cez zvyšovanie transparentnosti, efektivity a zodpovednosti. Bol vytvorený v rámci projektu „Elektronické služby Úradu vlády Slovenskej republiky – eDemokracia a otvorená vláda“, ktorý bol financovaný z prostriedkov Európskeho fondu regionálneho rozvoja a v súčasnosti ho prevádzkuje Národná agentúra pre sieťové a elektronické služby (NASES).

Analýza súčasného stavu odvetvových štandardov na Slovensku a ich využitie na zefektívnenie verejných politík

Účelom portálu je sprístupniť elektronické služby Úradu vlády Slovenskej republiky, ako aj získavanie a sprístupnenie informácií z verejnej správy pre občanov, podnikateľské subjekty a samotné organizácie verejnej správy.

Medzi hlavné deklarované prínosy patria najmä:

- úspora času pri získavaní informácií o čerpaní štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu,
- zaangažovanie občanov do procesu kontroly čerpania finančných prostriedkov zo štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu,
- zefektívnenie poskytovania informácií podľa zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám,
- zlepšenie prístupu verejnosti k otvoreným údajom verejnej správy na jednom mieste v štandardizovanej forme,
- úspora času spojeného so zberom podpisov k hromadným elektronickým žiadostiam,
- zefektívnenie a zlepšenie prístupu k aktuálnym, historickým a budúcim dátam v oblasti čerpania štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu.

Data.gov.sk je katalóg obsahujúci rôzne datasety od povinných osôb na Slovensku. Ku dňu 31. 10. 2018 obsahuje 1571 datasetov viac ako 75 organizácií (zdroj: data.gov.sk). Od roku 2015 je to kvantitatívny nárast o vyše 1500 datasetov vo viac ako 45 formátoch dát (prevažujú formáty CVS, XML a HTML). Je na ňom možné zbierať odkazy na dáta z webu alebo vyhľadávať vo zverejnených dátach a dokumentoch a to browsovaním, fulltextom, filtrovaním, vyhľadávaním podľa metadát.

Portál má teda naplniť ciele ako je zverejňovanie diaľkovo prístupných dát v strojovo spracovateľnej forme s použitím otvorených štandardov a verejných licencií, zverejňovať metadáta použiteľné na analytické a informatívne účely.

Ako definuje aj samotná stratégia, cieľom zavedenia princípu otvorených údajov je aj prínos do rozvoja ekonomiky štátu, podľa vykonaných štúdií^[1]. Veľkosť trhu v oblasti otvorených údajov v rámci EÚ sa v roku 2016 očakávala na úrovni 55,3 miliardy EUR a do roku 2020 má narásť na 75,7 miliárd EUR, pričom veľkosť trhu otvorených údajov v rámci sektoru verejnej správy by mala dosiahnuť 22 miliárd EUR. Tieto údaje jednoznačne preukazujú, že aj hospodárstvo SR môže výrazne profitovať z publikovania otvorených údajov.

Otvorené údaje sú k dispozícii s otvorenou licenciou, ktorá nekladie obmedzenia pre ich akékoľvek použitie. Licencia môže vyžadovať napríklad uvádzanie autora a prípadne, ak je to nutné, aj podmienku rovnakého šírenia. Zákaz používania údajov na komerčné účely alebo zákaz vytvárania derivátov je neprípustný. Cieľom zverejňovania otvorených údajov je uľahčenie opätovného použitia údajov pre občiansky a ekonomický prínos. Otvorené údaje musia spĺňať nielen právnu otvorenosť (otvorená licencia), ale aj technickú otvorenosť. To znamená, že údaje majú byť v otvorenom strojovo čitateľnom formáte, vytvorené podľa štandardov. Otvorené údaje majú mať úplné a štandardizované metadáta alebo ontológie a používať jedinečné referencovateľné identifikátory.

Monitoring prebiehal nad datasetmi vybraných inštitúcií:

- Štatistický úrad SR,

^[1] http://www.europeandataportal.eu/sites/default/files/edp_creating_value_through_open_data_0.pdf

- Ministerstvo hospodárstva SR,
- Ministerstvo dopravy a výstavby SR,
- Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieku SR,
- Ministerstvo financií SR,
- Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodárstva.

Monitorovanie bolo za účelom získania prehľadu ohľadom prístupnosti a používania otvorených údajov verejnej správy za účelom možnosti zverejnenia stredných hodnôt. Monitorovanie poskytlo jednak silné stránky používania otvorených údajov ako aj slabé miesta.

Problémom nie sú technické možnosti portálu s ambíciou služieb verejnosti ani kvantita v súčasnosti zverejnených datasetov. Problémom zostáva obsah a použiteľnosť tejto zaujímavej a podporovanej aktivity pre zvýšenie transparentnosti zo strany štátu. Keď sa pozrieme na portál z hľadiska jeho vypovedacej schopnosti a využiteľnosti pre prax v súčasnosti (opomenúc problém jeho propagácie) vidíme množstvo problémov, ktoré je potrebné riešiť a vyriešiť, aby portál a táto dobre mienená aktivita, podporovaná prostriedkami EÚ mala svojich používateľov z radov verejnosti ako aj podnikateľskej obce. Veľmi radi by sme pomohli týmto projektom nielen k zlepšeniu tohto stavu ale aj nastaveniu efektívneho a prínosného fungovania otvorených dát do budúcnosti.

5.3. Komerčná sféra

Okrem štátnych inštitúcií a organizácií verejnej správy sa monitorovalo využívanie odvetvových štandardov aj v komerčnom sektore. Analyzované boli postupne všetky oblasti a to jednak finančné inštitúcie (bankové aj nebankové) a tiež nefinančné podnikateľské subjekty, ktoré v rámci svojich aktivít využívajú odvetvové dáta pri mapovaní ekonomického prostredia, konkurencie, pri rozvojových aktivitách, ale aj pri riadení riskmanažmentu vo firmách atď.

5.3.1. Finančné inštitúcie

V rámci prvej etapy projektu sa monitorovalo a analyzovalo využívanie odvetvových štandardov aj vo finančnom sektore a to nielen v bankových inštitúciách ale aj nebankových subjektov, ktoré poskytujú finančné služby (napr. leasingové a faktoringové spoločnosti, splátkoví predajcovia, atď).

Banky resp. analytici z bánk boli pri vzniku samotného projektu spracovania Stredných hodnôt finančných ukazovateľov ekonomických činností v SR pred 25 rokmi. Aktívny v tomto období boli analytici z Investičnej a rozvojovej banky, Slovenskej sporiteľne, Istrobanky, Všeobecnej úverovej banky a mnohí ďalší, ktorí sa spolupodieľali na metodike a spracovaní odvetví v Bankovom zúčtovacom centre Slovenska, a.s. Významným podiel na vzniku ako aj udržaní sa na ekonomickom trhu má Národná banka Slovenska, ktorá bola od začiatku aktívnym podporovateľom projektu odvetvových štandardov na Slovensku.

Analýza súčasného stavu odvetvových štandardov na Slovensku a ich využitie na zefektívnenie verejných politík

Pri monitorovaní súčasnej situácie sa využili najmä poznatky neformálneho partnera projektu a to spoločnosti Crif – Slovak credit bureau, s.r.o., ktorá má v informačnom produkte Cribis Univerzálny register zapracované ako publikáciu Stredné hodnoty finančných ukazovateľov ekonomických činností v SR (ďalej Stredné hodnoty) od roku 2012 (v elektronickej verzii) ale aj databázu Odvetvové analýzy, ktorá je rozšíreným produktom Stredných hodnôt a to o počet ukazovateľov, štrukturálne ukazovatele a tiež štatistické metódy spracovania (priemer, smerodajná odchýlka...). Medzi používateľmi Cribis Univerzálny register (ďalej Cribis UR) sú najmä spomínané finančné inštitúcie (bankové a nebankové), ktoré majú takto možnosť využívať spracované dáta pre hodnotenie klientov, pre posudzovanie postavenia klienta v rámci odvetvia ale aj sledovať vývoj jednotlivých odvetví. Zmapovanie ekonomického prostredia v rámci týchto produktov umožňuje lepšie a objektívnejšie nastavenie politík a smerovania služieb a produktov finančných inštitúcií do jednotlivých sektorov. Taktiež sú výstupy využívané aj na porovnanie s vlastným portfóliom klientov a komparáciu týchto dát s realitou na Slovensku. Aktívne využívajú tieto služby v rámci Cribis UR banky a stavebné sporiteľne ako napr. Tatra banka, a.s. Poštová banka, a.s., Eximbanka, Všeobecná úverová banka, a.s., Československá obchodná banka, a.s., OTP banka, a.s. UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia a.s., Prvá stavebná sporiteľňa, a.s., atď.. a tiež ďalšie finančné spoločnosti ako napr. VÚB Leasing, a.s., ČSOB leasing a.s., OBERBANK leasing a.s., PSA Finance Slovakia, s.r.o., Home Credit Slovakia, PB Finančné služby, a.s. atď.

Aktívny záujem o tieto služby a informácie potvrdzuje aj aktívny prístup napr. inkasných spoločností ako napr. Euler Hermes a.s. a Atradius na projekte Odvetvových štandardov pre jednoduché účtovníctvo a ich lepšiu kategorizáciu oproti existujúcemu vykazovaniu v súčasnosti v rámci oficiálnej štatistiky zverejňovanej prostredníctvom Registra ekonomických subjektov (prevádzkovateľ Infostat) alebo Registra organizácii prevádzkovaného Štatistickým úradom SR. Register právnických osôb (RPO) ako referenčný register v monitorovanom období ešte neposkytoval u všetkých subjektov ich zaradenie do SK NACE a informácie o kategorizácii tento register neobsahoval.

Záujem o spoluprácu na tomto projekte vyjadrili viacerí analytici z finančných inštitúcií a to nielen v pasívnej podobe t.j.. byť informovaní o záveroch a návrhoch riešení ale aj aktívnou účasťou pri riešení projektu, pri stretnutiach expertov, na pripravovaných workshopov atď.

Samostatnú klientelu používateľov odvetvových štandardov predstavujú spoločnosti, ktoré si dávajú spracovať potrebné výstupy do vlastných systémov.. Výhodnosť tohto spracovania je prispôbenie odvetvových dát k potrebám vlastných finančných modelov zapracovaných v systémoch jednotlivých inštitúcií.

V rámci prvej etapy projektu sme sa stretli a diskutovali s potencionálnymi používateľmi odvetvových štandardov pre podvojné účtovníctvo a zhodli sa v prínose projektu pre ich činnosť.

Prediskutovali sa aj problémy a to najmä potreba zrealizovania zaradovania podnikateľských subjektov do SK NACE. V súčasnosti sa v praxi stretávame s nesprávnym zaradením, či už je to spôsobené historickým zaradením do príslušného odvetia, či už chybným zaradením, faktom zostáva, že takto nesprávne zaradené subjekty môžu deformovať vypovedaciu schopnosť odvetvových údajov a následné nastavenie finančných nástrojov, ktoré sa používajú.

Mnohé finančné inštitúcie si z tohto dôvodu zreálnujú (keďže si poznajú klientov) svoje vlastné portfólio a zisťujú rozdiely.. Taktiež v rámci analýzy sme zistili rozdiely aj medzi oficiálnymi

Analýza súčasného stavu odvetvových štandardov na Slovensku a ich využitie na zefektívnenie verejných politík

registrami a to Registrom organizácií, prípadne Registrom ekonomických subjektov (obe zdroje ŠÚ SR) a Registrom účtovných závierok, kde sú tiež uvádzané SK NACE.

Pri konzultáciách s používateľmi bolo veľmi vyzdvihnutá a podporovaná aktivita vytvorenia odvetvových štandardov pre subjekty účtujúce podľa IFRS. Navrhuje sa vytvorenie osobitnej skupiny expertov, ktorí sa budú venovať výberu a stanoveniu finančných ukazovateľov pre tieto subjekty. Bolo by prínosne ukazovatele prispôbiť aj ukazovateľom používaným v zahraničí a to najmä z dôvodu porovnateľnosti týchto väčších subjektov v rámci európskeho resp. celosvetového priestoru. Vzhľadom na súčasné vykazovanie a neštrukturované vstupy bude potrebné aj individuálne spracovanie dostupných dát u týchto spoločností.

Samostatnú oblasť používateľov odvetvových štandardov sú subjekty, ktoré sa tiež venujú hodnoteniu podnikateľských subjektov, službami pre nich, prípadne analýzami ekonomického prostredia na Slovensku. Týka sa to poradenských firiem, audítorov, daňových poradcov. atď.

V rámci ďalších etáp projektu sa bude spolupracovať aj s oslovenými inštitúciami a expertami z týchto organizácií vzhľadom na ich prejavovaný záujem o riešenie problematiky odvetvových analýz a odvetvových štandardov. Prínosom bude využitie vysokej odbornej kvalifikácie a skúseností jednotlivých expertov v rámci finančných analýz a poznania ekonomického a podnikateľského prostredia na Slovensku.

Zaujímavá a prínosná sa ukazuje aj spolupráca s inštitúciami ako napr. s Úradom pre dohľad nad auditom, Ministerstvom financií SR, Ministerstvom hospodárstva SR, SBA a ďalších, ktorých zástupcovia prejavili záujem o spoluprácu na riešení projektu a tiež problémov, s ktorými sa v praxi stretávame pri riešení a správnom nastavení finančných nástrojov.

5.3.2. Nefinančné inštitúcie

Odvetvové dáta a odvetvové štandardy okrem poskytnutia obrazu o finančnej situácii odvetvia môžu byť použité aj pri určovaní finančnej pozície konkrétneho podniku v príslušnom odvetví na základe porovnania výsledkov podniku s prezentovanými štatistickými charakteristikami a pri identifikácii jeho silných a slabých stránok.

Údaje sú využiteľné aj v procese zostavovania podnikateľských zámerov a podnikateľských plánov, resp. pri stanovovaní všeobecnej hodnoty podnikov podnikateľskou metódou.

Spôsoby využiteľnosti odvetvových dát a odvetvových štandardov sú nasledovné:

- možnosť nastavenia štandardných kontrolných mechanizmov pri kontrole a nezávislom hodnotení podnikateľských subjektov (napr. pri zefektívnení a zjednotení výberu daní a cla),

Analýza súčasného stavu odvetvových štandardov na Slovensku a ich využitie na zefektívnenie verejných politík

- analýza odvetví - použitie napr. pri optimalizácii sektorových politík,
- zlepšenie a nastavenie manažmentu kvality na báze odvetvových štandardov,
- objektívne stanovenie kritérií pre porovnanie výkonnostnej úrovne medzi firmami,
- edukácia a možnosť efektívnejšieho využívania odvetvových štandardov v rámci podnikateľského prostredia a pri vzdelávaní odbornej verejnosti a študentov ekonomického zamerania,
- porovnávanie úrovne finančnej situácie podnikateľských subjektov (akciových spoločností, spoločností s ručením obmedzeným atď.) , analýza konkurencie,
- komparatívna báza pre vyhodnocovanie bonity úverového klienta bánk a iných subjektov v pozícii veriteľa na základe medzipodnikovej komparácie,
- základná informácia pre posúdenie úspešnosti odboru činnosti v rámci odvetvovej analýzy pre potenciálnych investorov, veriteľov, štátne a iné inštitúcie,
- protikorupčný nástroj – možnosť využitia odvetvových štandardov ako objektívnych hodnotiacich kritérií v podobe „benchmarkov“ ..atď.

V rámci monitoringu Slovenskej asociácie podnikových finančníkov sme sa zamerali na analýzu využívania odvetvových dát, odvetvových štandardov ako aj odvetvových analýz najmä u našich členov.

Zameranie na používanie odvetvových štandardov v rozhodovacích procesoch na jednotlivých pozíciách finančného riadenia podniku z pozície:

- risk manažmentu (v krokoch identifikácie rizík a ohodnotenia dopadov). Takými sú metódy vyššie uvedené: SWOT, PEST, plánovanie scenárov, benchmarking. Metóda balanced scorecard, ktorá je založená na celostnom prístupe k podniku, predstavuje veľmi účinný nástroj pre aplikáciu v krízovom manažmente, hlavne v plánovaní a etape obnovy.
- Z pozície finančného riaditeľa, kde je potrebné zamerať sa na poznanie finančnej situácie podniku. Finančné rozhodovanie vychádza z poznania súčasnej a minulej finančnej situácie podniku (EX POST), aby mohol prostredníctvom modelov predikcie predpokladať budúcu finančnú situáciu podniku (EX ANTE).
- Kreditmanažmentu.

Finanční riaditelia a kompetentní zástupcovia na jednotlivých útvaroch v rámci podnikov boli oslovení na rôznych akciách organizovaných Slovenskou asociáciou podnikových finančníkov ako aj prostredníctvom bilaterálnych rozhovorov a komunikácie s členmi Slovenskej asociácie podnikových finančníkov.

Monitorovali sme však používanie týchto údajov aj u iných subjektov komerčnej ale aj neziskovej sféry ako sú napr. tlačové agentúry, médiá, asociácie a odborné združenia, atď.

Pri analýze sme sa stretli s komerčnou ponukou na odvetvové analýzy napr. u Agentúry SITA, ktorá ponúka sektorové analýzy v spolupráci s klientom, pričom odporúčaný rozsah analýzy uvádzajú na 15-50 strán, v závislosti od sektoru. <http://www.sita.sk/sk/ponuka-sluzieb/analyzy/sektorove/>.

Doteraz spracované sektorové analýzy touto agentúrou sú napr.:

Analýza súčasného stavu odvetvových štandardov na Slovensku a ich využitie na zefektívnenie verejných politík

- bankový sektor podľa IAS,
- hutníctvo a kovospracujúci priemysel,
- chemický a farmaceutický priemysel.

Odvetvovým analýzám sa tiež venujú profesné združenia a to v závislosti od ich členskej základne napr. Aliancia zamestnávateľských zväzov.

Zameranie monitoringu bolo aj na používanie odvetvového benchmarkingu ako nástroja optimalizácie podnikových procesov a jeho významu pri rozhodovaní. Monitoring možnosti používania pri rozhodovacích podnikových procesoch (minulosť a realita).

Základný princíp benchmarkingu výstižne charakterizuje definícia (www.sbic.sk): „**Benchmarking** je proces systematického a kontinuálneho porovnávania a merania produktov, služieb, procesov a metód organizácií s tými, ktorí boli uznaní ako vhodní pre toto meranie (vzoroví konkurenti), za účelom definovať ciele pre zlepšenie vlastných aktivít.

Z uvedeného vyplýva, že benchmarking je nástrojom skvalitňovania vnútropodnikových procesov a je aktívnou súčasťou manažmentu kvality.

Z hľadiska dostupnosti odvetvových benchmarkingov sme mapovali 12 inštitúcií (viď. tabuľka) v siedmych štátoch. Jedna z inštitúcií je aj na Slovensku – CRIF – Slovak Credit Bureau, s. r. o, ktorá je aj naším členom a už dlhé roky sa venuje problematike spracovávanía dát pre účely odvetvových analýz. Každoročne spracováva odvetvové štandardy v podobe publikácie Stredné hodnoty finančných ukazovateľov ekonomických činností v Slovenskej republike, ktorej histórii ako aj obsahu sme sa venovali podrobnejšie v predchádzajúcich častiach tohto materiálu.

Krajina	Inštitúcia
Slovenská republika	CRIF – Slovak Credit Bureau, s.r.o.
Austrália	Australian Government, Australian Taxation Office
Česká republika	Ministerstvo průmyslu a obchodu
India	Morningstar
Lotyšsko	Lursoft
Nový Zéland	Business Performance Benchmarker
	The Risk Management Association
USA	Valuation Resources
	BizStats
	Morningstar
Celosvetovo	FTSE Russel
	Damodaran

V rámci analýzy využívania odvetvových štandardov v praxi sme sa stretli s problémom správneho zaradovania podnikateľských subjektov do SK NACE, čo v mnohých prípadoch má dosah na mieru využívania benchmarkingu v praxi na Slovensku.

Analýza súčasného stavu odvetvových štandardov na Slovensku a ich využitie na zefektívnenie verejných politík

Členenie benchmarkingu najčastejšie používané Komisiou Európskej únie, OECD (Organisation for Economic Co-operation and Development – Organizácia pre ekonomickú spoluprácu a rozvoj) a UNICE (Union of Industrial and Employers Confederations - Únia európskych priemyselných a zamestnávateľských konfederácií) sú nasledovné:

- podnikový benchmarking - efektívny nástroj vzdelávania manažmentu stimulujúci ku stratégii kontinuálneho zlepšovania,
- odvetvový (branžový) benchmarking- metodológia benchmarkingu pri ktorej sú mnohé princípy podnikového benchmarkingu aplikované i na skupinu podnikov daného odvetvia.

6. Analýza a monitoring početností účtovných jednotiek vstupujúcich do spracovania a údajovej základne

V rámci monitoringu údajovej základne, ktorá vstupuje v súčasnosti do spracovania sme spolupracovali s neformálnym partnerom a to spoločnosťou CRIF – Slovak Credit Bureau, s. r. o.

Prehľad o počte subjektov a počte závierok

	účtovné jednotky		
	MUJ	POD	IFRS
2015	106214	94029	187
2016	122754	84867	188
2017	134330	80576	185
	účtovné závierky		
	MUJ	POD	IFRS
2015	101989	90405	156
2016	118043	81586	153
2017	126439	76216	122

Účtovné závierky subjektov zostavujúcich individuálnu účtovnú závierku za roky 2015, 2016 a 2017 podľa IFRS nevstupovali do databázy údajov najmä z dôvodu neporovnateľných účtovných pravidiel a oceňovacích princípov. Napriek tomu by mali byť zverejnené súhrnné a odvetvové štatistické charakteristiky dostatočne reprezentatívne pre potreby tak firemných, ako aj odvetvových analýz (analýz ekonomických činností) a súčasne pre rôzne skupiny používateľov.

Dáta slúžiace na spracovanie odvetvových štandardov sú v súčasnosti poskytnuté Ministerstvom financií SR a v spoločnosti CRIF – Slovak Credit Bureau, s. r. o. podrobené okrem kontroly formálnej správnosti vykazovaných dát aj logickej kontrole v zmysle ich ekonomickej interpretácie. **Z databázy údajov, ktoré vstupovali do vyčíslenia súhrnných a odvetvových štatistických charakteristík boli a sú v každom roku vylúčené:**

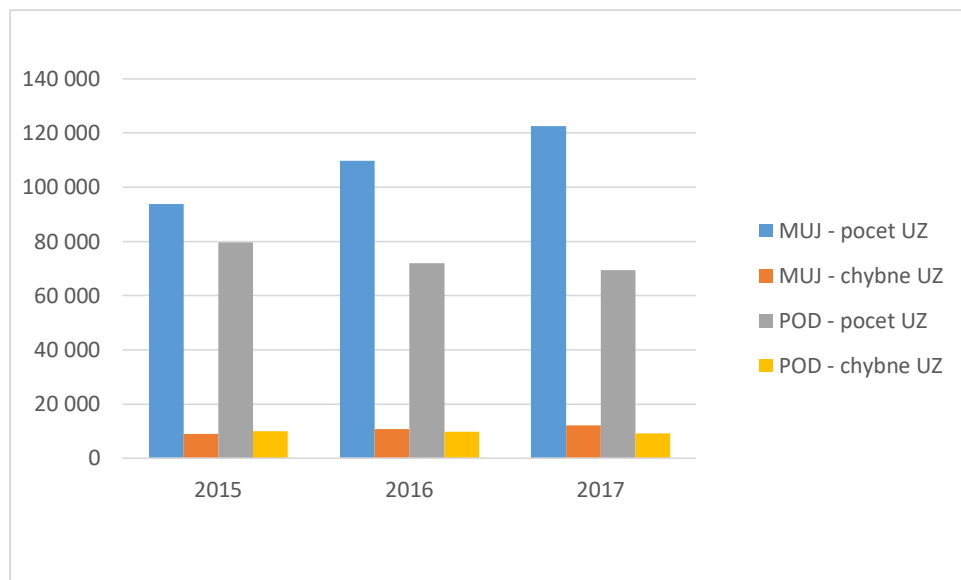
- účtovné závierky účtovných jednotiek, v ktorých vykazované hodnoty nevyhovovali zadaným kritériám,
- účtovné závierky účtovných jednotiek, ktoré nemali uvedený predmet činnosti kódom z číselníka Štatistickej klasifikácie ekonomických činností (nebolo možné zaradiť ich do príslušného odvetvia) a účtovné závierky, ktoré nemali uvedenú právnu formu (nebolo možné zaradiť ich do príslušnej zo siedmich v publikácii uvádzaných právnych foriem).

Pre účely projektu sme analyzovali dáta za roky 2015-2017 a od roku 2015 z databázy údajov vylúčené aj:

- účtovné závierky za účtovné obdobie, ktorým bol hospodársky rok so začiatkom v roku 2014 a končiaci najneskôr k 31. 5. 2015 (pre rok 2015),
- účtovné závierky za účtovné obdobie, ktorým bol hospodársky rok so začiatkom v roku 2015 a končiaci najneskôr k 31. 5. 2016 (pre rok 2016),
- účtovné závierky za účtovné obdobie, ktorým bol hospodársky rok so začiatkom v roku 2016 a končiaci najneskôr k 31. 5. 2017 (pre rok 2017), nakoľko 7 alebo viac mesiacov účtovného obdobia patrilo do predchádzajúceho roku.

Počty chybných účtovných závierok

Rok	typ UZ						Celkovo počet UZ	Celkovo chybne UZ	Celkovo % chybných
	MUJ počet UZ	chybne UZ	% chybných	POD počet UZ	chybne UZ	% chybných			
2015	93 744	9 063	9,67%	79 698	9 948	12,48%	173 442	19 011	10,96%
2016	109 730	10 822	9,86%	72 021	9 735	13,52%	181 751	20 557	11,31%
2017	122 603	12 119	9,88%	69 508	9 189	13,22%	192 111	21 308	11,09%

Obrázok 1 Chybovosť účtovných závierok

Jednotlivé kritériá podľa ktorých sa spracováva databáza údajov z účtovných závierok podnikateľských subjektov:

Hlavným kritériom členenia databázy podnikov je predmet ich činnosti vyjadrený kódom z číselníka Štatistickej klasifikácie ekonomických činností (SK NACE), ktorá je plne kompatibilná s klasifikáciou ekonomických činností Európskej únie – NACE, revízia 2, čo z formálneho hľadiska umožňuje aj medzinárodné porovnanie. Publikované sú údaje za divízie (v minulosti 2-miestny OKEČ) a skupiny (v minulosti 3-miestny OKEČ). Rovnako ako v predchádzajúcich ôsmich ročníkoch publikujeme súhrnné výsledky za jednotlivé sekcie ekonomických činností (vyjadrené abecedným kódom z číselníka Štatistickej klasifikácie ekonomických činností) a neuvádzame, ako reakciu na zmenu v zoradení jednotlivých ekonomických činností, výsledky za agregované skupiny - výroba, veľkoobchod, maloobchod, služby.

Početnosti podľa NACE za SR

Kraj

(Všetko)

Odvetvia	Roky 2015	2016	2017
A - Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov			
mikro ÚZ	2 025	2 370	2 427
veľká ÚZ	2 670	2 529	2 384
IFRS	0	0	0
Všetky typy ÚZ	4 695	4 899	4 811
B - Ťažba a dobývanie			
mikro ÚZ	66	81	90
veľká ÚZ	130	122	109
IFRS	6	5	4
Všetky typy ÚZ	202	208	203
C - Priemyselná výroba			
mikro ÚZ	7 248	8 845	11 371
veľká ÚZ	8 902	8 500	8 598
IFRS	51	51	45
Všetky typy ÚZ	16 201	17 396	20 014
D - Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu			
mikro ÚZ	176	190	181
veľká ÚZ	511	484	475
IFRS	14	15	15
Všetky typy ÚZ	701	689	671
E - Dodávka vody; čistenie a odvod odpadových vôd, odpady a služby odstraňovania odpadov			
mikro ÚZ	434	494	546
veľká ÚZ	506	497	476
IFRS	2	2	1
Všetky typy ÚZ	942	993	1 023

Analýza súčasného stavu odvetvových štandardov na Slovensku a ich využitie na zefektívnenie verejných politík

F - Stavebníctvo

mikro ÚZ	8 950	10 402	11 953
veľká ÚZ	7 989	7 212	6 943
IFRS	7	7	6
Všetky typy ÚZ	16 946	17 621	18 902

G - Veľkoobchod a maloobchod; oprava motorových vozidiel a motocyklov

mikro ÚZ	24 141	27 695	26 570
veľká ÚZ	23 335	21 255	18 993
IFRS	23	22	12
Všetky typy ÚZ	47 499	48 972	45 575

H - Doprava a skladovanie

mikro ÚZ	3 729	4 334	4 926
veľká ÚZ	4 055	3 679	3 529
IFRS	5	6	5
Všetky typy ÚZ	7 789	8 019	8 460

I - Ubytovacie a stravovacie služby

mikro ÚZ	3 962	4 507	4 736
veľká ÚZ	3 293	2 940	2 742
IFRS	0	0	0
Všetky typy ÚZ	7 255	7 447	7 478

J - Informácie a komunikácia

mikro ÚZ	6 365	7 357	8 084
veľká ÚZ	4 466	3 862	3 599
IFRS	11	10	8
Všetky typy ÚZ	10 842	11 229	11 691

K - Finančné a poisťovacie činnosti

mikro ÚZ	630	690	694
veľká ÚZ	643	555	465

Analýza súčasného stavu odvetvových štandardov na Slovensku a ich využitie na zefektívnenie verejných politík

IFRS	7	7	7
Všetky typy ÚZ	1 280	1 252	1 166
L - Činnosti v oblasti nehnuteľností			
mikro ÚZ	6 592	7 451	7 898
veľká ÚZ	6 484	5 838	5 536
IFRS	5	4	2
Všetky typy ÚZ	13 081	13 293	13 436
M - Odborné, vedecké a technické činnosti			
mikro ÚZ	19 463	22 205	23 833
veľká ÚZ	14 058	12 175	11 287
IFRS	14	14	10
Všetky typy ÚZ	33 535	34 394	35 130
N - Administratívne a podporné služby			
mikro ÚZ	9 519	11 513	12 525
veľká ÚZ	7 496	6 826	6 334
IFRS	7	8	5
Všetky typy ÚZ	17 022	18 347	18 864
O - Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie			
mikro ÚZ	46	45	41
veľká ÚZ	37	34	30
IFRS	0	0	0
Všetky typy ÚZ	83	79	71
P - Vzdelávanie			
mikro ÚZ	1 507	1 758	1 993
veľká ÚZ	967	846	789
IFRS	0	0	0
Všetky typy ÚZ	2 474	2 604	2 782
Q - Zdravotníctvo a sociálna pomoc			

Analýza súčasného stavu odvetvových štandardov na Slovensku a ich využitie na zefektívnenie verejných politík

mikro ÚZ	4 107	4 565	4 687
veľká ÚZ	2 602	2 220	2 036
IFRS	2	1	1
Všetky typy ÚZ	6 711	6 786	6 724
R - Umenie, zábava a rekreácia			
mikro ÚZ	1 487	1 688	1 824
veľká ÚZ	1 138	1 031	947
IFRS	2	1	1
Všetky typy ÚZ	2 627	2 720	2 772
S - Ostatné činnosti			
mikro ÚZ	1 530	1 845	2 052
veľká ÚZ	1 118	978	943
IFRS	0	0	0
Všetky typy ÚZ	2 648	2 823	2 995
T - Činnosti domácností ako zamestnávateľov; nediferencované činnosti v domácnostiach produkujúce tovary a služby na vlastné použitie			
mikro ÚZ	2	0	0
veľká ÚZ	3	2	1
IFRS	0	0	0
Všetky typy ÚZ	5	2	1
U - Činnosti extrateritoriálnych organizácií a združení			
mikro ÚZ	10	8	8
veľká ÚZ	2	1	0
IFRS	0	0	0
Všetky typy ÚZ	12	9	8
Celkovo mikro ÚZ	101 989	118 043	126 439
Celkovo veľká ÚZ	90 405	81 586	76 216
Celkovo IFRS	156	153	122

Analýza súčasného stavu odvetvových štandardov na Slovensku a ich využitie na zefektívnenie verejných politík

Celkovo Všetky typy ÚZ	192 550	199 782	202 777
-------------------------------	----------------	----------------	----------------

V rámci členenia podnikov podľa ekonomických činností zostalo zachované rozdelenie podnikov z hľadiska ich veľkosti podľa dvoch veľkostných kritérií, a to podľa hodnoty majetku a hodnoty obratu, pričom obratom sa rozumie súčet tržieb z predaja tovaru a tržieb z predaja vlastných výrobkov a služieb.

Právna forma je ďalším kritériom členenia databázy podnikov.

Označenia riadkov	Súčet z Počet (mikro ÚZ)	Súčet z Počet (veľká ÚZ)	Súčet z Počet (IFRS)	Súčet z Počet spolu2
2015	101989	90405	156	192550
Akciová spoločnosť	1518	4163	111	5792
Družstvo	439	1054	1	1494
Komanditná spoločnosť	439	546	0	985
Spoločnosť s ručením obmedzeným	99397	84493	43	183933
Verejná obchodná spoločnosť	196	149	1	346
2016	118043	81586	153	199782
Akciová spoločnosť	1603	4046	104	5753
Družstvo	488	977	1	1466
Komanditná spoločnosť	487	442	0	929
Spoločnosť s ručením obmedzeným	115270	75984	47	191301
Verejná obchodná spoločnosť	195	137	1	333
2017	126439	76216	122	202777
Akciová spoločnosť	1625	3826	86	5537
Družstvo	488	932	0	1420
Komanditná spoločnosť	461	410	0	871
Spoločnosť s ručením obmedzeným	123637	70930	35	194602
Verejná obchodná spoločnosť	228	118	1	347

Analýza súčasného stavu odvetvových štandardov na Slovensku a ich využitie na zefektívnenie verejných politík

Posledným z aplikovaných kritérií je členenie databázy z hľadiska regionálnej príslušnosti podnikov podľa územno-krajského členenia SR.

NACE	(Všetko)			
	Roky			
Odvetvia		2015	2016	2017
Banskobystrický kraj				
mikro ÚZ		9 172	10 598	11 461
veľká ÚZ		7 818	7 051	6 691
IFRS		10	9	7
Všetky typy ÚZ		17 000	17 658	18 159
Bratislavský kraj				
mikro ÚZ		35 064	40 568	42 903
veľká ÚZ		30 416	27 375	25 317
IFRS		75	74	62
Všetky typy ÚZ		65 555	68 017	68 282
Košický kraj				
mikro ÚZ		11 016	12 570	13 471
veľká ÚZ		9 528	8 643	7 994
IFRS		8	9	9
Všetky typy ÚZ		20 552	21 222	21 474
Nitriansky kraj				
mikro ÚZ		11 366	12 997	13 840
veľká ÚZ		9 373	8 423	7 858
IFRS		12	12	9
Všetky typy ÚZ		20 751	21 432	21 707
Prešovský kraj				
mikro ÚZ		9 161	10 587	11 420
veľká ÚZ		8 152	7 338	6 839
IFRS		8	8	4
Všetky typy ÚZ		17 321	17 933	18 263
Trenčiansky kraj				
mikro ÚZ		7 719	8 919	9 689
veľká ÚZ		7 310	6 646	6 259
IFRS		20	19	13
Všetky typy ÚZ		15 049	15 584	15 961
Trnavský kraj				
mikro ÚZ		8 651	10 121	11 038
veľká ÚZ		8 062	7 352	6 958
IFRS		11	11	9
Všetky typy ÚZ		16 724	17 484	18 005
Žilinský kraj				
mikro ÚZ		9 840	11 683	12 617
veľká ÚZ		9 746	8 758	8 300
IFRS		12	11	9
Všetky typy ÚZ		19 598	20 452	20 926
Celkovo mikro ÚZ		101 989	118 043	126 439
Celkovo veľká ÚZ		90 405	81 586	76 216
Celkovo IFRS		156	153	122
Celkovo Všetky typy ÚZ		192 550	199 782	202 777

Obrázok 2 Vývoj početností za všetky odvetvia

Analýza súčasného stavu odvetvových štandardov na Slovensku a ich využitie na zefektívnenie verejných politík

Publikácia taktiež ponúka na úrovni sekcií aj výsledky spracovania, ktoré vznikli kombináciou tohto kritéria s kritériom členenia podľa právnych foriem alebo kritéria regionálnej príslušnosti.

Okrem mediánu (Me), ako strednej hodnoty radu hodnôt usporiadaných podľa veľkosti, výstupy spracovateľa (Crif SK) poskytujú používateľom aj hodnoty dolného kvartilu (DK) a horného kvartilu (HK). Tieto vymedzujú prvú a poslednú štvrtinu hodnôt ukazovateľov zastúpených v súbore. Publikovanie kvartilov dáva možnosť získať komplexnejší obraz o rozložení hodnôt v analyzovanom súbore podnikov a presnejšie zaradiť porovnávaný podnik do jedného zo štyroch pásiem vymedzených kvartilmi. Uvádzanie výsledkov v podobe štatistickej charakteristiky medián bolo podmienené výskytom početnosti minimálne troch subjektov a uvádzanie dolného a horného kvartilu minimálne siedmich subjektov v štatistickom súbore.

Početnosti podľa NACE za jednotlivé KRAJE

Kraj	Banskobystrický kraj		
Odvetvia	Roky 2015	2016	2017
A - Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov			
mikro ÚZ	347	395	411
veľká ÚZ	463	438	410
IFRS	0	0	0
Všetky typy ÚZ	810	833	821
B - Ťažba a dobývanie			
mikro ÚZ	12	14	16
veľká ÚZ	28	27	23
IFRS	1	1	0
Všetky typy ÚZ	41	42	39
C - Priemyselná výroba			

Analýza súčasného stavu odvetvových štandardov na Slovensku a ich využitie na zefektívnenie verejných politík

mikro ÚZ	688	818	1 043
veľká ÚZ	869	823	829
IFRS	6	5	5
Všetky typy ÚZ	1 563	1 646	1 877
D - Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu			
mikro ÚZ	14	22	21
veľká ÚZ	45	38	36
IFRS	0	0	0
Všetky typy ÚZ	59	60	57
E - Dodávka vody; čistenie a odvod odpadových vôd, odpady a služby odstraňovania odpadov			
mikro ÚZ	40	49	56
veľká ÚZ	49	47	47
IFRS	0	0	0
Všetky typy ÚZ	89	96	103
F - Stavebníctvo			
mikro ÚZ	873	1 012	1 157
veľká ÚZ	727	648	647
IFRS	0	0	0
Všetky typy ÚZ	1 600	1 660	1 804
G - Veľkoobchod a maloobchod; oprava motorových vozidiel a motocyklov			
mikro ÚZ	2 380	2 684	2 603
veľká ÚZ	2 151	2 015	1 819
IFRS	1	1	0
Všetky typy ÚZ	4 532	4 700	4 422
H - Doprava a skladovanie			
mikro ÚZ	298	366	398
veľká ÚZ	336	297	290
IFRS	1	1	1

Analýza súčasného stavu odvetvových štandardov na Slovensku a ich využitie na zefektívnenie verejných politík

Všetky typy ÚZ	635	664	689
I - Ubytovacie a stravovacie služby			
mikro ÚZ	402	445	485
veľká ÚZ	285	248	231
IFRS	0	0	0
Všetky typy ÚZ	687	693	716
J - Informácie a komunikácia			
mikro ÚZ	450	529	626
veľká ÚZ	292	235	233
IFRS	0	0	0
Všetky typy ÚZ	742	764	859
K - Finančné a poisťovacie činnosti			
mikro ÚZ	61	71	70
veľká ÚZ	43	32	30
IFRS	1	1	1
Všetky typy ÚZ	105	104	101
L - Činnosti v oblasti nehnuteľností			
mikro ÚZ	566	634	676
veľká ÚZ	466	408	381
IFRS	0	0	0
Všetky typy ÚZ	1 032	1 042	1 057
M - Odborné, vedecké a technické činnosti			
mikro ÚZ	1 471	1 680	1 857
veľká ÚZ	1 041	888	821
IFRS	0	0	0
Všetky typy ÚZ	2 512	2 568	2 678
N - Administratívne a podporné služby			
mikro ÚZ	710	890	1 025

Analýza súčasného stavu odvetvových štandardov na Slovensku a ich využitie na zefektívnenie verejných politík

veľká ÚZ	480	458	464
IFRS	0	0	0
Všetky typy ÚZ	1 190	1 348	1 489
O - Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie			
mikro ÚZ	6	5	6
veľká ÚZ	9	9	6
IFRS	0	0	0
Všetky typy ÚZ	15	14	12
P - Vzdelávanie			
mikro ÚZ	114	129	145
veľká ÚZ	74	64	61
IFRS	0	0	0
Všetky typy ÚZ	188	193	206
Q - Zdravotníctvo a sociálna pomoc			
mikro ÚZ	464	535	531
veľká ÚZ	260	215	198
IFRS	0	0	0
Všetky typy ÚZ	724	750	729
R - Umenie, zábava a rekreácia			
mikro ÚZ	122	136	137
veľká ÚZ	96	83	86
IFRS	0	0	0
Všetky typy ÚZ	218	219	223
S - Ostatné činnosti			
mikro ÚZ	153	183	197
veľká ÚZ	104	78	79
IFRS	0	0	0
Všetky typy ÚZ	257	261	276

Analýza súčasného stavu odvetvových štandardov na Slovensku a ich využitie na zefektívnenie verejných politík

U - Činnosti extrateritoriálnych organizácií a združení

mikro ÚZ	1	1	1
veľká ÚZ	0	0	0
IFRS	0	0	0
Všetky typy ÚZ	1	1	1
Celkovo mikro ÚZ	9 172	10 598	11 461
Celkovo veľká ÚZ	7 818	7 051	6 691
Celkovo IFRS	10	9	7
Celkovo Všetky typy ÚZ	17 000	17 658	18 159

Kraj Bratislavský kraj

Odvetvia	Roky 2015	2016	2017
A - Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov			

Analýza súčasného stavu odvetvových štandardov na Slovensku a ich využitie na zefektívnenie verejných politík

mikro ÚZ	241	284	288
veľká ÚZ	219	218	200
IFRS	0	0	0
Všetky typy ÚZ	460	502	488
B - Ťažba a dobývanie			
mikro ÚZ	14	14	15
veľká ÚZ	25	23	20
IFRS	3	3	3
Všetky typy ÚZ	42	40	38
C - Priemyselná výroba			
mikro ÚZ	1 509	1 917	2 596
veľká ÚZ	1 571	1 483	1 526
IFRS	7	7	7
Všetky typy ÚZ	3 087	3 407	4 129
D - Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu			
mikro ÚZ	55	51	47
veľká ÚZ	187	182	178
IFRS	9	9	9
Všetky typy ÚZ	251	242	234
E - Dodávka vody; čistenie a odvod odpadových vôd, odpady a služby odstraňovania odpadov			
mikro ÚZ	118	126	132
veľká ÚZ	106	111	102
IFRS	1	1	0
Všetky typy ÚZ	225	238	234
F - Stavebníctvo			
mikro ÚZ	1 946	2 290	2 712
veľká ÚZ	1 831	1 633	1 605
IFRS	5	5	4

Analýza súčasného stavu odvetvových štandardov na Slovensku a ich využitie na zefektívnenie verejných politík

Všetky typy ÚZ	3 782	3 928	4 321
G - Veľkoobchod a maloobchod; oprava motorových vozidiel a motocyklov			
mikro ÚZ	6 322	7 449	6 974
veľká ÚZ	6 509	6 024	5 312
IFRS	13	14	10
Všetky typy ÚZ	12 844	13 487	12 296
H - Doprava a skladovanie			
mikro ÚZ	828	983	1 161
veľká ÚZ	971	873	842
IFRS	3	4	4
Všetky typy ÚZ	1 802	1 860	2 007
I - Ubytovacie a stravovacie služby			
mikro ÚZ	1 097	1 225	1 268
veľká ÚZ	944	876	815
IFRS	0	0	0
Všetky typy ÚZ	2 041	2 101	2 083
J - Informácie a komunikácia			
mikro ÚZ	3 026	3 514	3 763
veľká ÚZ	2 187	1 928	1 808
IFRS	11	10	8
Všetky typy ÚZ	5 224	5 452	5 579
K - Finančné a poisťovacie činnosti			
mikro ÚZ	227	248	260
veľká ÚZ	341	303	258
IFRS	6	5	5
Všetky typy ÚZ	574	556	523
L - Činnosti v oblasti nehnuteľností			
mikro ÚZ	3 022	3 407	3 554

Analýza súčasného stavu odvetvových štandardov na Slovensku a ich využitie na zefektívnenie verejných politík

veľká ÚZ	3 056	2 795	2 653
IFRS	2	1	1
Všetky typy ÚZ	6 080	6 203	6 208
M - Odborné, vedecké a technické činnosti			
mikro ÚZ	9 644	10 873	11 438
veľká ÚZ	7 078	6 136	5 664
IFRS	9	9	7
Všetky typy ÚZ	16 731	17 018	17 109
N - Administratívne a podporné služby			
mikro ÚZ	4 526	5 339	5 623
veľká ÚZ	3 728	3 303	2 964
IFRS	5	6	4
Všetky typy ÚZ	8 259	8 648	8 591
O - Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie			
mikro ÚZ	15	16	13
veľká ÚZ	9	7	7
IFRS	0	0	0
Všetky typy ÚZ	24	23	20
P - Vzdelávanie			
mikro ÚZ	661	763	841
veľká ÚZ	361	352	326
IFRS	0	0	0
Všetky typy ÚZ	1 022	1 115	1 167
Q - Zdravotníctvo a sociálna pomoc			
mikro ÚZ	692	770	800
veľká ÚZ	450	379	351
IFRS	1	0	0
Všetky typy ÚZ	1 143	1 149	1 151

Analýza súčasného stavu odvetvových štandardov na Slovensku a ich využitie na zefektívnenie verejných politík

R - Umenie, zábava a rekreácia

mikro ÚZ	582	665	720
veľká ÚZ	439	398	360
IFRS	0	0	0
Všetky typy ÚZ	1 021	1 063	1 080

S - Ostatné činnosti

mikro ÚZ	534	632	695
veľká ÚZ	401	350	326
IFRS	0	0	0
Všetky typy ÚZ	935	982	1 021

T - Činnosti domácností ako zamestnávateľov; nediferencované činnosti v domácnostiach produkujúce tovary a služby na vlastné použitie

mikro ÚZ	2		
veľká ÚZ	1		
IFRS	0		
Všetky typy ÚZ	3	0	0

U - Činnosti extrateritoriálnych organizácií a združení

mikro ÚZ	3	2	3
veľká ÚZ	2	1	0
IFRS	0	0	0
Všetky typy ÚZ	5	3	3

Celkovo mikro ÚZ	35 064	40 568	42 903
Celkovo veľká ÚZ	30 416	27 375	25 317
Celkovo IFRS	75	74	62
Celkovo Všetky typy ÚZ	65 555	68 017	68 282

Analýza súčasného stavu odvetvových štandardov na Slovensku a ich využitie na zefektívnenie verejných politík

Kraj	Košický kraj		
Odvetvia	Roky 2015	2016	2017
A - Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov			
mikro ÚZ	269	316	326
veľká ÚZ	340	330	309
IFRS	0	0	0
Všetky typy ÚZ	609	646	635
B - Ťažba a dobývanie			
mikro ÚZ	9	11	14
veľká ÚZ	14	14	15
IFRS	0	0	0
Všetky typy ÚZ	23	25	29
C - Priemyselná výroba			
mikro ÚZ	762	927	1 257
veľká ÚZ	898	853	839
IFRS	3	3	3
Všetky typy ÚZ	1 663	1 783	2 099
D - Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu			
mikro ÚZ	23	24	23
veľká ÚZ	57	55	55
IFRS	1	2	2
Všetky typy ÚZ	81	81	80
E - Dodávka vody; čistenie a odvod odpadových vôd, odpady a služby odstraňovania odpadov			
mikro ÚZ	81	82	91
veľká ÚZ	78	74	71
IFRS	1	1	1

Analýza súčasného stavu odvetvových štandardov na Slovensku a ich využitie na zefektívnenie verejných politík

Všetky typy ÚZ	160	157	163
F - Stavebníctvo			
mikro ÚZ	1 085	1 221	1 376
veľká ÚZ	890	814	730
IFRS	1	1	1
Všetky typy ÚZ	1 976	2 036	2 107
G - Veľkoobchod a maloobchod; oprava motorových vozidiel a motocyklov			
mikro ÚZ	3 255	3 591	3 461
veľká ÚZ	3 037	2 759	2 488
IFRS	0	0	0
Všetky typy ÚZ	6 292	6 350	5 949
H - Doprava a skladovanie			
mikro ÚZ	366	406	492
veľká ÚZ	404	362	333
IFRS	0	0	0
Všetky typy ÚZ	770	768	825
I - Ubytovacie a stravovacie služby			
mikro ÚZ	444	531	528
veľká ÚZ	380	324	310
IFRS	0	0	0
Všetky typy ÚZ	824	855	838
J - Informácie a komunikácia			
mikro ÚZ	550	649	714
veľká ÚZ	364	316	296
IFRS	0	0	0
Všetky typy ÚZ	914	965	1 010
K - Finančné a poisťovacie činnosti			
mikro ÚZ	80	78	82

Analýza súčasného stavu odvetvových štandardov na Slovensku a ich využitie na zefektívnenie verejných politík

veľká ÚZ	59	59	44
IFRS	0	0	0
Všetky typy ÚZ	139	137	126
L - Činnosti v oblasti nehnuteľností			
mikro ÚZ	599	667	705
veľká ÚZ	564	498	460
IFRS	0	0	0
Všetky typy ÚZ	1 163	1 165	1 165
M - Odborné, vedecké a technické činnosti			
mikro ÚZ	1 610	1 861	2 039
veľká ÚZ	1 127	984	915
IFRS	2	2	2
Všetky typy ÚZ	2 739	2 847	2 956
N - Administratívne a podporné služby			
mikro ÚZ	781	955	1 050
veľká ÚZ	542	518	502
IFRS	0	0	0
Všetky typy ÚZ	1 323	1 473	1 552
O - Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie			
mikro ÚZ	6	5	4
veľká ÚZ	6	5	5
IFRS	0	0	0
Všetky typy ÚZ	12	10	9
P - Vzdelávanie			
mikro ÚZ	165	191	209
veľká ÚZ	125	102	89
IFRS	0	0	0
Všetky typy ÚZ	290	293	298

Analýza súčasného stavu odvetvových štandardov na Slovensku a ich využitie na zefektívnenie verejných politík

Q - Zdravotníctvo a sociálna pomoc

mikro ÚZ	585	652	657
veľká ÚZ	359	305	278
IFRS	0	0	0
Všetky typy ÚZ	944	957	935

R - Umenie, zábava a rekreácia

mikro ÚZ	150	168	180
veľká ÚZ	128	122	106
IFRS	0	0	0
Všetky typy ÚZ	278	290	286

S - Ostatné činnosti

mikro ÚZ	195	234	262
veľká ÚZ	156	149	149
IFRS	0	0	0
Všetky typy ÚZ	351	383	411

U - Činnosti extrateritoriálnych organizácií a združení

mikro ÚZ	1	1	1
veľká ÚZ	0	0	0
IFRS	0	0	0
Všetky typy ÚZ	1	1	1

Celkovo mikro ÚZ	11 016	12 570	13 471
Celkovo veľká ÚZ	9 528	8 643	7 994
Celkovo IFRS	8	9	9
Celkovo Všetky typy ÚZ	20 552	21 222	21 474

Analýza súčasného stavu odvetvových štandardov na Slovensku a ich využitie na zefektívnenie verejných politík

Kraj	Nitriansky kraj		
Odvetvia	Roky 2015	2016	2017
A - Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov			
mikro ÚZ	307	358	353
veľká ÚZ	389	359	351
IFRS	0	0	0
Všetky typy ÚZ	696	717	704
B - Ťažba a dobývanie			
mikro ÚZ	9	12	11
veľká ÚZ	7	6	6
IFRS	0	0	0
Všetky typy ÚZ	16	18	17
C - Priemyselná výroba			
mikro ÚZ	955	1 130	1 398
veľká ÚZ	1 123	1 073	1 079
IFRS	6	7	7
Všetky typy ÚZ	2 084	2 210	2 484
D - Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu			
mikro ÚZ	18	19	19
veľká ÚZ	33	32	32
IFRS	1	1	1
Všetky typy ÚZ	52	52	52
E - Dodávka vody; čistenie a odvod odpadových vôd, odpady a služby odstraňovania odpadov			
mikro ÚZ	53	63	66
veľká ÚZ	50	51	51
IFRS	0	0	0

Analýza súčasného stavu odvetvových štandardov na Slovensku a ich využitie na zefektívnenie verejných politík

Všetky typy ÚZ	103	114	117
F - Stavebníctvo			
mikro ÚZ	949	1 085	1 256
veľká ÚZ	799	741	755
IFRS	1	1	1
Všetky typy ÚZ	1 749	1 827	2 012
G - Veľkoobchod a maloobchod; oprava motorových vozidiel a motocyklov			
mikro ÚZ	3 111	3 536	3 363
veľká ÚZ	2 679	2 375	2 071
IFRS	2	1	0
Všetky typy ÚZ	5 792	5 912	5 434
H - Doprava a skladovanie			
mikro ÚZ	751	824	899
veľká ÚZ	702	636	613
IFRS	0	0	0
Všetky typy ÚZ	1 453	1 460	1 512
I - Ubytovacie a stravovacie služby			
mikro ÚZ	395	443	478
veľká ÚZ	290	260	249
IFRS	0	0	0
Všetky typy ÚZ	685	703	727
J - Informácie a komunikácia			
mikro ÚZ	605	695	745
veľká ÚZ	412	344	305
IFRS	0	0	0
Všetky typy ÚZ	1 017	1 039	1 050
K - Finančné a poisťovacie činnosti			
mikro ÚZ	62	66	58

Analýza súčasného stavu odvetvových štandardov na Slovensku a ich využitie na zefektívnenie verejných politík

veľká ÚZ	33	25	23
IFRS	0	0	0
Všetky typy ÚZ	95	91	81
L - Činnosti v oblasti nehnuteľností			
mikro ÚZ	520	587	628
veľká ÚZ	465	416	396
IFRS	1	1	0
Všetky typy ÚZ	986	1 004	1 024
M - Odborné, vedecké a technické činnosti			
mikro ÚZ	1 768	1 989	2 151
veľká ÚZ	1 161	1 005	901
IFRS	1	1	0
Všetky typy ÚZ	2 930	2 995	3 052
N - Administratívne a podporné služby			
mikro ÚZ	876	1 090	1 232
veľká ÚZ	643	596	566
IFRS	0	0	0
Všetky typy ÚZ	1 519	1 686	1 798
O - Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie			
mikro ÚZ	5	4	4
veľká ÚZ	1	1	1
IFRS	0	0	0
Všetky typy ÚZ	6	5	5
P - Vzdelávanie			
mikro ÚZ	152	177	208
veľká ÚZ	94	72	62
IFRS	0	0	0
Všetky typy ÚZ	246	249	270

Analýza súčasného stavu odvetvových štandardov na Slovensku a ich využitie na zefektívnenie verejných politík

Q - Zdravotníctvo a sociálna pomoc

mikro ÚZ	532	577	592
veľká ÚZ	301	259	232
IFRS	0	0	0
Všetky typy ÚZ	833	836	824

R - Umenie, zábava a rekreácia

mikro ÚZ	145	155	174
veľká ÚZ	86	83	78
IFRS	0	0	0
Všetky typy ÚZ	231	238	252

S - Ostatné činnosti

mikro ÚZ	151	185	203
veľká ÚZ	105	89	87
IFRS	0	0	0
Všetky typy ÚZ	256	274	290

U - Činnosti extrateritoriálnych organizácií a združení

mikro ÚZ	2	2	2
veľká ÚZ	0	0	0
IFRS	0	0	0
Všetky typy ÚZ	2	2	2

Celkovo mikro ÚZ	11 366	12 997	13 840
Celkovo veľká ÚZ	9 373	8 423	7 858
Celkovo IFRS	12	12	9
Celkovo Všetky typy ÚZ	20 751	21 432	21 707

Analýza súčasného stavu odvetvových štandardov na Slovensku a ich využitie na zefektívnenie verejných politík

Kraj	Prešovský kraj		
Odvetvia	Roky 2015	2016	2017
A - Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov			
mikro ÚZ	296	339	351
veľká ÚZ	400	372	351
IFRS	0	0	0
Všetky typy ÚZ	696	711	702
B - Ťažba a dobývanie			
mikro ÚZ	7	11	12
veľká ÚZ	15	12	10
IFRS	0	0	0
Všetky typy ÚZ	22	23	22
C - Priemyselná výroba			
mikro ÚZ	894	1 062	1 309
veľká ÚZ	1 086	1 043	1 078
IFRS	5	5	2
Všetky typy ÚZ	1 985	2 110	2 389
D - Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu			
mikro ÚZ	25	28	30
veľká ÚZ	42	35	32
IFRS	0	0	0
Všetky typy ÚZ	67	63	62
E - Dodávka vody; čistenie a odvod odpadových vôd, odpady a služby odstraňovania odpadov			
mikro ÚZ	32	40	46
veľká ÚZ	46	46	40
IFRS	0	0	0

Analýza súčasného stavu odvetvových štandardov na Slovensku a ich využitie na zefektívnenie verejných politík

Všetky typy ÚZ	78	86	86
F - Stavebníctvo			
mikro ÚZ	1 319	1 520	1 689
veľká ÚZ	1 061	957	880
IFRS	0	0	0
Všetky typy ÚZ	2 380	2 477	2 569
G - Veľkoobchod a maloobchod; oprava motorových vozidiel a motocyklov			
mikro ÚZ	2 051	2 385	2 359
veľká ÚZ	2 100	1 884	1 680
IFRS	1	1	1
Všetky typy ÚZ	4 152	4 270	4 040
H - Doprava a skladovanie			
mikro ÚZ	355	434	481
veľká ÚZ	355	306	292
IFRS	0	0	0
Všetky typy ÚZ	710	740	773
I - Ubytovacie a stravovacie služby			
mikro ÚZ	503	576	591
veľká ÚZ	409	361	331
IFRS	0	0	0
Všetky typy ÚZ	912	937	922
J - Informácie a komunikácia			
mikro ÚZ	413	442	499
veľká ÚZ	266	239	210
IFRS	0	0	0
Všetky typy ÚZ	679	681	709
K - Finančné a poisťovacie činnosti			
mikro ÚZ	59	65	62

Analýza súčasného stavu odvetvových štandardov na Slovensku a ich využitie na zefektívnenie verejných politík

veľká ÚZ	48	43	36
IFRS	0	1	1
Všetky typy ÚZ	107	109	99
L - Činnosti v oblasti nehnuteľností			
mikro ÚZ	481	555	599
veľká ÚZ	439	372	345
IFRS	1	1	0
Všetky typy ÚZ	921	928	944
M - Odborné, vedecké a technické činnosti			
mikro ÚZ	1 149	1 306	1 424
veľká ÚZ	772	656	613
IFRS	0	0	0
Všetky typy ÚZ	1 921	1 962	2 037
N - Administratívne a podporné služby			
mikro ÚZ	647	787	859
veľká ÚZ	468	440	416
IFRS	1	0	0
Všetky typy ÚZ	1 116	1 227	1 275
O - Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie			
mikro ÚZ	1	1	1
veľká ÚZ	1	1	1
IFRS	0	0	0
Všetky typy ÚZ	2	2	2
P - Vzdelávanie			
mikro ÚZ	85	96	119
veľká ÚZ	67	56	55
IFRS	0	0	0
Všetky typy ÚZ	152	152	174

Analýza súčasného stavu odvetvových štandardov na Slovensku a ich využitie na zefektívnenie verejných politík

Q - Zdravotníctvo a sociálna pomoc

mikro ÚZ	601	651	661
veľká ÚZ	392	344	320
IFRS	0	0	0
Všetky typy ÚZ	993	995	981

R - Umenie, zábava a rekreácia

mikro ÚZ	101	126	144
veľká ÚZ	106	93	77
IFRS	0	0	0
Všetky typy ÚZ	207	219	221

S - Ostatné činnosti

mikro ÚZ	142	163	184
veľká ÚZ	78	77	71
IFRS	0	0	0
Všetky typy ÚZ	220	240	255

T - Činnosti domácností ako zamestnávateľov; nediferencované činnosti v domácnostiach produkujúce tovary a služby na vlastné použitie

mikro ÚZ	0	0	0
veľká ÚZ	1	1	1
IFRS	0	0	0
Všetky typy ÚZ	1	1	1

Celkovo mikro ÚZ	9 161	10 587	11 420
Celkovo veľká ÚZ	8 152	7 338	6 839
Celkovo IFRS	8	8	4
Celkovo Všetky typy ÚZ	17 321	17 933	18 263

Analýza súčasného stavu odvetvových štandardov na Slovensku a ich využitie na zefektívnenie verejných politík

Kraj	Trenčiansky kraj		
Odvetvia	Roky 2015	2016	2017
A - Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov			
mikro ÚZ	144	163	165
veľká ÚZ	209	199	193
IFRS	0	0	0
Všetky typy ÚZ	353	362	358
B - Ťažba a dobývanie			
mikro ÚZ	3	4	4
veľká ÚZ	7	7	7
IFRS	2	1	1
Všetky typy ÚZ	12	12	12
C - Priemyselná výroba			
mikro ÚZ	862	1 043	1 223
veľká ÚZ	1 217	1 167	1 171
IFRS	10	11	9
Všetky typy ÚZ	2 089	2 221	2 403
D - Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu			
mikro ÚZ	4	6	6
veľká ÚZ	52	50	51
IFRS	0	0	0
Všetky typy ÚZ	56	56	57
E - Dodávka vody; čistenie a odvod odpadových vôd, odpady a služby odstraňovania odpadov			
mikro ÚZ	38	45	55
veľká ÚZ	63	56	54
IFRS	0	0	0

Analýza súčasného stavu odvetvových štandardov na Slovensku a ich využitie na zefektívnenie verejných politík

Všetky typy ÚZ	101	101	109
F - Stavebníctvo			
mikro ÚZ	748	845	970
veľká ÚZ	659	607	585
IFRS	0	0	0
Všetky typy ÚZ	1 407	1 452	1 555
G - Veľkoobchod a maloobchod; oprava motorových vozidiel a motocyklov			
mikro ÚZ	2 142	2 418	2 371
veľká ÚZ	2 068	1 843	1 674
IFRS	6	5	1
Všetky typy ÚZ	4 216	4 266	4 046
H - Doprava a skladovanie			
mikro ÚZ	317	361	389
veľká ÚZ	308	295	286
IFRS	0	0	0
Všetky typy ÚZ	625	656	675
I - Ubytovacie a stravovacie služby			
mikro ÚZ	336	380	408
veľká ÚZ	286	250	220
IFRS	0	0	0
Všetky typy ÚZ	622	630	628
J - Informácie a komunikácia			
mikro ÚZ	388	434	508
veľká ÚZ	262	219	208
IFRS	0	0	0
Všetky typy ÚZ	650	653	716
K - Finančné a poisťovacie činnosti			
mikro ÚZ	42	49	46

Analýza súčasného stavu odvetvových štandardov na Slovensku a ich využitie na zefektívnenie verejných politík

veľká ÚZ	21	16	10
IFRS	0	0	0
Všetky typy ÚZ	63	65	56
L - Činnosti v oblasti nehnuteľností			
mikro ÚZ	381	436	499
veľká ÚZ	450	400	381
IFRS	0	0	0
Všetky typy ÚZ	831	836	880
M - Odborné, vedecké a technické činnosti			
mikro ÚZ	1 070	1 280	1 418
veľká ÚZ	810	697	639
IFRS	1	1	1
Všetky typy ÚZ	1 881	1 978	2 058
N - Administratívne a podporné služby			
mikro ÚZ	541	669	745
veľká ÚZ	441	429	404
IFRS	0	0	0
Všetky typy ÚZ	982	1 098	1 149
O - Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie			
mikro ÚZ	4	5	5
veľká ÚZ	3	3	3
IFRS	0	0	0
Všetky typy ÚZ	7	8	8
P - Vzdelávanie			
mikro ÚZ	106	121	147
veľká ÚZ	67	62	59
IFRS	0	0	0
Všetky typy ÚZ	173	183	206

Q - Zdravotníctvo a sociálna pomoc

mikro ÚZ	365	388	420
veľká ÚZ	233	214	192
IFRS	1	1	1
Všetky typy ÚZ	599	603	613

R - Umenie, zábava a rekreácia

mikro ÚZ	113	128	140
veľká ÚZ	78	64	61
IFRS	0	0	0
Všetky typy ÚZ	191	192	201

S - Ostatné činnosti

mikro ÚZ	115	144	170
veľká ÚZ	76	68	61
IFRS	0	0	0
Všetky typy ÚZ	191	212	231

Celkovo mikro ÚZ	7 719	8 919	9 689
Celkovo veľká ÚZ	7 310	6 646	6 259
Celkovo IFRS	20	19	13
Celkovo Všetky typy ÚZ	15 049	15 584	15 961

Analýza súčasného stavu odvetvových štandardov na Slovensku a ich využitie na zefektívnenie verejných politík

Kraj	Trnavský kraj		
Odvetvia	Roky 2015	2016	2017
A - Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov			
mikro ÚZ	195	223	234
veľká ÚZ	338	328	303
IFRS	0	0	0
Všetky typy ÚZ	533	551	537
B - Ťažba a dobývanie			
mikro ÚZ	9	9	11
veľká ÚZ	12	12	8
IFRS	0	0	0
Všetky typy ÚZ	21	21	19
C - Priemyselná výroba			
mikro ÚZ	770	917	1 183
veľká ÚZ	1 011	967	973
IFRS	8	7	7
Všetky typy ÚZ	1 789	1 891	2 163
D - Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu			
mikro ÚZ	12	13	9
veľká ÚZ	36	36	37
IFRS	0	0	0
Všetky typy ÚZ	48	49	46
E - Dodávka vody; čistenie a odvod odpadových vôd, odpady a služby odstraňovania odpadov			
mikro ÚZ	36	48	52
veľká ÚZ	57	55	52
IFRS	0	0	0

Analýza súčasného stavu odvetvových štandardov na Slovensku a ich využitie na zefektívnenie verejných politík

Všetky typy ÚZ	93	103	104
F - Stavebníctvo			
mikro ÚZ	872	1 037	1 181
veľká ÚZ	816	736	697
IFRS	0	0	0
Všetky typy ÚZ	1 688	1 773	1 878
G - Veľkoobchod a maloobchod; oprava motorových vozidiel a motocyklov			
mikro ÚZ	1 949	2 263	2 203
veľká ÚZ	1 941	1 801	1 629
IFRS	0	0	0
Všetky typy ÚZ	3 890	4 064	3 832
H - Doprava a skladovanie			
mikro ÚZ	484	550	629
veľká ÚZ	557	517	496
IFRS	1	1	0
Všetky typy ÚZ	1 042	1 068	1 125
I - Ubytovacie a stravovacie služby			
mikro ÚZ	373	421	460
veľká ÚZ	300	264	250
IFRS	0	0	0
Všetky typy ÚZ	673	685	710
J - Informácie a komunikácia			
mikro ÚZ	449	519	588
veľká ÚZ	295	238	222
IFRS	0	0	0
Všetky typy ÚZ	744	757	810
K - Finančné a poisťovacie činnosti			
mikro ÚZ	38	43	42

Analýza súčasného stavu odvetvových štandardov na Slovensku a ich využitie na zefektívnenie verejných politík

veľká ÚZ	43	35	30
IFRS	0	0	0
Všetky typy ÚZ	81	78	72
L - Činnosti v oblasti nehnuteľností			
mikro ÚZ	509	588	627
veľká ÚZ	465	413	394
IFRS	1	1	1
Všetky typy ÚZ	975	1 002	1 022
M - Odborné, vedecké a technické činnosti			
mikro ÚZ	1 402	1 625	1 779
veľká ÚZ	977	871	844
IFRS	1	1	0
Všetky typy ÚZ	2 380	2 497	2 623
N - Administratívne a podporné služby			
mikro ÚZ	797	972	1 085
veľká ÚZ	632	586	547
IFRS	0	1	1
Všetky typy ÚZ	1 429	1 559	1 633
O - Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie			
mikro ÚZ	5	5	5
veľká ÚZ	2	2	2
IFRS	0	0	0
Všetky typy ÚZ	7	7	7
P - Vzdelávanie			
mikro ÚZ	108	134	163
veľká ÚZ	89	68	65
IFRS	0	0	0
Všetky typy ÚZ	197	202	228

Analýza súčasného stavu odvetvových štandardov na Slovensku a ich využitie na zefektívnenie verejných politík

Q - Zdravotníctvo a sociálna pomoc

mikro ÚZ	380	427	444
veľká ÚZ	285	247	230
IFRS	0	0	0
Všetky typy ÚZ	665	674	674

R - Umenie, zábava a rekreácia

mikro ÚZ	139	162	166
veľká ÚZ	99	91	92
IFRS	0	0	0
Všetky typy ÚZ	238	253	258

S - Ostatné činnosti

mikro ÚZ	122	163	176
veľká ÚZ	106	84	87
IFRS	0	0	0
Všetky typy ÚZ	228	247	263

T - Činnosti domácností ako zamestnávateľov; nediferencované činnosti v domácnostiach produkujúce tovary a služby na vlastné použitie

mikro ÚZ	0	0	
veľká ÚZ	1	1	
IFRS	0	0	
Všetky typy ÚZ	1	1	0

U - Činnosti extrateritoriálnych organizácií a združení

mikro ÚZ	2	2	1
veľká ÚZ	0	0	0
IFRS	0	0	0
Všetky typy ÚZ	2	2	1

Celkovo mikro ÚZ	8 651	10 121	11 038
Celkovo veľká ÚZ	8 062	7 352	6 958

Celkovo IFRS	11	11	9
Celkovo Všetky typy ÚZ	16 724	17 484	18 005

Analýza súčasného stavu odvetvových štandardov na Slovensku a ich využitie na zefektívnenie verejných politík

Kraj	Žilinský kraj		
Odvetvia	Roky 2015	2016	2017
A - Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov			
mikro ÚZ	226	292	299
veľká ÚZ	312	285	267
IFRS	0	0	0
Všetky typy ÚZ	538	577	566
B - Ťažba a dobývanie			
mikro ÚZ	3	6	7
veľká ÚZ	22	21	20
IFRS	0	0	0
Všetky typy ÚZ	25	27	27
C - Priemyselná výroba			
mikro ÚZ	808	1 031	1 362
veľká ÚZ	1 127	1 091	1 103
IFRS	6	6	5
Všetky typy ÚZ	1 941	2 128	2 470
D - Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu			
mikro ÚZ	25	27	26
veľká ÚZ	59	56	54
IFRS	3	3	3
Všetky typy ÚZ	87	86	83
E - Dodávka vody; čistenie a odvod odpadových vôd, odpady a služby odstraňovania odpadov			
mikro ÚZ	36	41	48
veľká ÚZ	57	57	59
IFRS	0	0	0

Analýza súčasného stavu odvetvových štandardov na Slovensku a ich využitie na zefektívnenie verejných politík

Všetky typy ÚZ	93	98	107
F - Stavebníctvo			
mikro ÚZ	1 158	1 392	1 612
veľká ÚZ	1 206	1 076	1 044
IFRS	0	0	0
Všetky typy ÚZ	2 364	2 468	2 656
G - Veľkoobchod a maloobchod; oprava motorových vozidiel a motocyklov			
mikro ÚZ	2 931	3 369	3 236
veľká ÚZ	2 850	2 554	2 320
IFRS	0	0	0
Všetky typy ÚZ	5 781	5 923	5 556
H - Doprava a skladovanie			
mikro ÚZ	330	410	477
veľká ÚZ	422	393	377
IFRS	0	0	0
Všetky typy ÚZ	752	803	854
I - Ubytovacie a stravovacie služby			
mikro ÚZ	412	486	518
veľká ÚZ	399	357	336
IFRS	0	0	0
Všetky typy ÚZ	811	843	854
J - Informácie a komunikácia			
mikro ÚZ	484	575	641
veľká ÚZ	388	343	317
IFRS	0	0	0
Všetky typy ÚZ	872	918	958
K - Finančné a poisťovacie činnosti			
mikro ÚZ	61	70	74

Analýza súčasného stavu odvetvových štandardov na Slovensku a ich využitie na zefektívnenie verejných politík

veľká ÚZ	55	42	34
IFRS	0	0	0
Všetky typy ÚZ	116	112	108
L - Činnosti v oblasti nehnuteľností			
mikro ÚZ	514	577	610
veľká ÚZ	579	536	526
IFRS	0	0	0
Všetky typy ÚZ	1 093	1 113	1 136
M - Odborné, vedecké a technické činnosti			
mikro ÚZ	1 349	1 591	1 727
veľká ÚZ	1 092	938	890
IFRS	0	0	0
Všetky typy ÚZ	2 441	2 529	2 617
N - Administratívne a podporné služby			
mikro ÚZ	641	811	906
veľká ÚZ	562	496	471
IFRS	1	1	0
Všetky typy ÚZ	1 204	1 308	1 377
O - Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie			
mikro ÚZ	4	4	3
veľká ÚZ	6	6	5
IFRS	0	0	0
Všetky typy ÚZ	10	10	8
P - Vzdelávanie			
mikro ÚZ	116	147	161
veľká ÚZ	90	70	72
IFRS	0	0	0
Všetky typy ÚZ	206	217	233

Analýza súčasného stavu odvetvových štandardov na Slovensku a ich využitie na zefektívnenie verejných politík

Q - Zdravotníctvo a sociálna pomoc

mikro ÚZ	488	565	582
veľká ÚZ	322	257	235
IFRS	0	0	0
Všetky typy ÚZ	810	822	817

R - Umenie, zábava a rekreácia

mikro ÚZ	135	148	163
veľká ÚZ	106	97	87
IFRS	2	1	1
Všetky typy ÚZ	243	246	251

S - Ostatné činnosti

mikro ÚZ	118	141	165
veľká ÚZ	92	83	83
IFRS	0	0	0
Všetky typy ÚZ	210	224	248

U - Činnosti extrateritoriálnych organizácií a združení

mikro ÚZ	1		
veľká ÚZ	0		
IFRS	0		
Všetky typy ÚZ	1	0	0

Celkovo mikro ÚZ	9 840	11 683	12 617
Celkovo veľká ÚZ	9 746	8 758	8 300
Celkovo IFRS	12	11	9
Celkovo Všetky typy ÚZ	19 598	20 452	20 926

7. Analýza a monitoring používaných štatistických metód pri spracovaní odvetvových štandardov

V tejto časti analýzy sme monitorovali súčasný stav spracovania odvetvových štandardov a to spracovanie Stredných hodnôt finančných ukazovateľov ekonomických činností v SR s existujúcimi štatistickými metódami a možnosťou ich využitia.

Od samotného začiatku bola zvolená za metódu spracovania metóda kvantíl a to konkrétne kvartily. Vychádzalo sa z metodiky, s ktorou pracovali už dlhé roky vo vzorovom produkte americkej asociácie bánk „Statement studies“.

Prax ukázala vhodnosť a správnosť zvolenej metodiky, najmä kvôli zdrojovému súboru údajov, s ktorým sa pri ekonomickom vykazovaní výsledkov hospodárenia bežne stretávame (ako ukázali výsledky aj v našej analýze za posledné roky). Táto metóda eliminuje chybovosť databázy a eliminuje extrémny rozdiel od napr. priemeru. Pri analýze sme sa však venovali charakteristikám polohy (stredným hodnotám), ktoré by mali byť typickou hodnotou štatistického súboru

Monitorovali sa aj možnosti využitia a vlastnosti aritmetického, geometrického a harmonického priemeru

Medzi vlastnosti aritmetického priemeru patrí napr., že na jeho hodnotu významne vplyva výskyt extrémnych hodnôt v súbore, v takom prípade je pre popísanie štatistického súboru vhodnejšie použiť inú charakteristiku polohy. Keďže pri výpočte priemeru sú použité všetky hodnoty, v ekonomickom vykazovaní to pri chybovosti súboru môže skresľovať výsledky.

Geometrický priemer sa využíva aj v ekonómii, ale skôr tam, kde je premenná skôr súčinom ako súčtom viacerých efektov a tiež sa využíva pri hľadaní strednej hodnoty percent, pomerov, indexov či miery rastu..

Každý z priemerov (aritmetický, geometrický a harmonický) má jednoduchú aj váženú formu

- Modus
- Medián
- Kvantily

Monitorovali sme najmä teda používané štatistické metódy pri spracovaní Stredných hodnôt finančných ukazovateľov ekonomických činností v SR, ktorými sú kvantily a z nich využívané kvartily (horný a dolný kvartil a medián).

Charakteristika pre kvantily:

- hodnota, ktorá rozdeľuje usporiadaný súbor hodnôt určitého štatistického znaku na dve časti, jedna obsahuje hodnoty, ktoré sú menšie (alebo rovnaké) ako kvantil, druhá časť obsahuje hodnoty, ktoré sú väčšie (alebo rovnaké) ako kvantil,
- polohu kvantilu v štatistickom súbore vyjadrujeme v percentách. Tak napríklad 50 % kvantil je medián. Medzi často používané kvantily patria kvartily, decily a percentily.
- Kvartily sú hodnoty, ktoré delia usporiadaný štatistický súbor na štyri časti, pričom každá z týchto častí obsahuje práve 25 % jednotiek.
- Kvartily sú tri.
- Dolný kvartil oddeľuje štvrtinu najnižších hodnôt znaku. Prostredný kvartil je pochopiteľne medián a horný kvartil, ktorý oddeľuje 75 % hodnôt znaku od zostávajúcich 25 % najvyšších hodnôt znaku.

Analýza súčasného stavu odvetvových štandardov na Slovensku a ich využitie na zefektívnenie verejných politík

- Podobne sú definované decily, ktoré delia usporiadaný súbor na desať rovnako početných častí.
- Percentily, delia usporiadaný súbor na 100 rovnako početných častí.

Charakteristika pre medián:

Medián (Me , $Q_{x\sim 2}$) je hodnota z radu hodnôt zoradených podľa veľkosti, ktorá delí tento rad na polovice.

Pri jeho výpočte musíme najprv namerané hodnoty zoradiť do poradia od najmenej po najväčšiu. Potom pri nepárnom počte hodnôt medián určíme celkom jednoducho. Je to práve hodnota tvoriaca stred radu hodnôt. V prípade párneho počtu hodnôt, medián stanovíme ako priemer dvoch hodnôt ležiacich v strede usporiadaného radu. Napr. majme súbor hodnôt 4, 1, 2, 7, 5. Zoradíme ich do poradia: 1, 2, 4, 5, 7. Hodnota 4 predstavuje v tomto súbore medián. Ak je počet hodnôt párny, ako napr.: 1, 2, 2, 4, 5, 6, 7, 9; medián leží medzi číslami 4 a 5 a je reprezentovaný priemerom týchto hodnôt, čiže jeho hodnota je 4,5.

Poradie mediánu v súbore dát zoradených podľa veľkosti vieme určiť (a tak si uľahčiť výpočet), a to podľa vzorca:

$$()121\sim+=nx$$

Medián vyjadruje 50% výskytu, tzn. 50. percentil (C_{50}). Pri členení usporiadaného súboru na kvartily (štvrtiny) vyjadruje druhý kvartil (Q_2).

Dôležitou vlastnosťou mediánu je, že súčet absolútnych odchýlok všetkých hodnôt od ich mediánu je minimálny. Je menší ako súčet absolútnych odchýlok všetkých hodnôt od akejkoľvek inej hodnoty. Symbolicky:

$$\sum |x_i - a| < \sum |x_i - a|,$$

ak $a \neq x_{\sim}$

Porovnanie mier stredy

Pri porovnaní mier stredy sa väčšinou odporúča, ak to podmienky dovoľujú, uprednostniť pri výpočtoch výpočet aritmetického priemeru, a to z nasledovných dôvodov:

- je jednoznačný a ľahko vypočítateľný,
- pri veľkom n dáva spoľahlivé odhady parametrov základného súboru.

Ovšem analýza dát používaných pri spracovaní odvetvových štandardov aj v súčasnosti poukázala na chybovosť vykazovania a tak medián sa ukazuje ako vhodný, pretože sa v praxi vyskytuje väčšina z týchto obmedzení. V rámci monitoringu sme analyzovali v spolupráci s neformálnym partnerom spoločnosťou Crif Slovak credit bureau aj ďalšie metódy, ktoré sú využívané pri databáze odvetvových analýz.

Obsahom tohto zdroja sú štatistické charakteristiky okrem spomínaných kvantilov (dolný kvartil, medián, horný kvartil) aj priemer a mentálny obraz) vybraných pomerových ukazovateľov a základných štruktúrnych (podielových) ukazovateľov.

Priemer (ako sme už spomínali) síce patrí medzi najčastejšie používané metódy štatistického spracovania dát, ich široké využívanie však obmedzuje ich nevýhoda – citlivosť na extrémne hodnoty (viditeľné rozdiely sú pri porovnaní priemernej hodnoty s hodnotami „mentálneho obrazu“, resp.

Analýza súčasného stavu odvetvových štandardov na Slovensku a ich využitie na zefektívnenie verejných politík

mediánu). Výsledné hodnoty v odvetví sú vyčíslené ako jednoduchý aritmetický priemer hodnôt ukazovateľov z podnikov v odvetví po vylúčení extrémnych hodnôt.

Štruktúra zobrazenej stránky a súbor vybraných ukazovateľov, ako aj ich poradie, zostal zachovaný. Značka `-#INF#` resp. `#INF#` nahrádza extrémne hodnoty ukazovateľa (väčšie ako -100 000, resp. 100 000). Značka `#N/A#` je uvedená, ak zo vstupných údajov nebolo možné vypočítať hodnotu ukazovateľa (čitateľ aj menovateľ má nulovú hodnotu).

Mentálny obraz“ charakterizuje pomerové ukazovatele v odvetví jednou hodnotou, s ktorou je možné porovnať hodnoty konkrétnych podnikov. Východiskom je zostavenie agregovaných účtovných výkazov z výkazov všetkých podnikov v odvetví. Z takéhoto normovaného tvaru výkazu sa potom vyčísľujú jednotlivé pomerové ukazovatele.

V rámci monitoringu doteraz používaných štatistických metód spracovania možno konštatovať, že pôvodný výber sa osvedčil a tím navrhuje v ďalšej etape sa venovať najmä problematike čistenia vstupnej databázy do spracovania.

8. Zhrnutie a závery - Možnosti využívania OŠ a edukačný prínos

Návrhy nových opatrení na optimalizáciu odvetvových štandardov sa budú implementovať pri ich každoročnom spracovaní a uverejňovaní v publikácii „Stredné hodnoty finančných ukazovateľov ekonomických činností v Slovenskej republike“, ktorá bude verejne dostupná v elektronickej podobe aj na portáli PROFINI n. o. a tiež prostredníctvom projektu „OPEN DATA“ na www.data.gov.sk. Čiastkové výsledky z prvých analýz odvetvových štandardov, ktoré sa uskutočnia v roku 2019 sa budú využívať už pri tvorbe publikácie v roku 2019.

Prax ukázala, čo sa prejavilo aj v monitoringu ekonomického prostredia t.j. v predloženej analýze súčasného stavu odvetvových štandardov na Slovensku, že je najvyšší čas na zvýšenie odborného povedomia ekonomickej praxe, na zlepšenie využívania exaktných a objektívnych údajov pri tvorbe analýz, ktoré sú podkladom pre správne rozhodnutia.

Monitoring poukázal sa ústup od využívania odvetvových údajov a odvetvových analýz, čo môže byť dôsledkom viacerých faktorov ako napr.:

- nedôvera k správne resp. **reálnemu zaradeniu podnikateľských subjektov do odvetví** - návrh riešiteľov je analyzovanie zaradenia a využívanie dostupných zdrojov na identifikáciu SK NACE a to Registra organizácií, resp. Registra ekonomických subjektov (ŠÚ SR), ako aj z Registra účtovných závierok (Datacentrum). K danej veľmi dôležitej problematike by sme v ďalších etapách chceli zorganizovať workshop, prípadne rozšírené pracovné stretnutie. Možnosť na zrelevantnenie týchto údajov a návrh riešiteľov pozostáva v oslovení kompetentných pracovníkov ŠÚ SR a riešenie tohto problému.
- Slabé zastúpenie špecializovaných firiem, ktoré by sa tejto problematike systematicky venovali napr. v podobe odvetvových analýz. Viac príkladov využívania odvetvových analýz sme videli v minulosti, či už napr. odvetvový bechmark v rámci spoločnosti Interconsult (príspevková organizácia Ministerstva hospodárstva SR), alebo Trend Analysis ...atď. Ako bolo analyzované v tejto časti projektu súčasnosť vykazuje absenciu lepšieho využívania dát v podobe odvetvových štandardov, pričom potenciál na zlepšenie je obrovský.
- Problém nižšej kvality a zastaranosti metodiky odvetvových štandardov, ich slabej dostupnosti a nižšej miery využívania sa dotýka všetkých odborníkov z ekonomickej praxe t.j. pracovníkov vo verejných inštitúciách, manažérov, analytikov, akademickú obec ako aj študentov všetkých smerov s ekonomickým zameraním, ktorí by mali rozhodovať na základe objektívnych dát mapujúcich ekonomické prostredie SR a jednotlivých odvetví.

Tieto problémy sa dotýkajú odborníkov pôsobiacich v rôznych regiónoch na celom území Slovenska. Realizácia projektu **Odvetvové štandardy pre podnikateľov účtujúcich v podvojnóm účtovníctve** tak bude mať na území SR celospoločenský a celoštátny dopad. V rámci projektu prebehne spolupráca a participácia so subjektmi z každého samosprávneho kraja. Jednotlivé subjekty a spôsob ich participácie na projekte sú uvedené v jednotlivých memorandách, ktoré tvoria prílohu Žiadosti o poskytnutie NFP.

Analýza súčasného stavu odvetvových štandardov na Slovensku a ich využitie na zefektívnenie verejných politík

Pracovný tím v rámci prvej etapy navrhuje venovať sa v analytickej časti čisteniu vstupnej databázy a analyzovaniu možností zlepšenia vykazovania hospodárskych výsledkov na Slovensku. V rámci súčasného obdobia by pomohli napr. zapracovanie kontroliek pri elektronickom podávaní daňových priznaní (účtovných výkazov).

Taktiež je výzvou vytvorenie odvetvových štandardov pre podnikateľské subjekty účtujúce podľa IFRS, kde sa chystáme spolupracovať nielen s doterajšími neformálnymi partnermi, ale aj oslovovať ďalších expertov a organizácie na riešenie danej problematiky

-

Príloha

Príloha č. 1

Zoznam SK NACE Rev. 2 v členení DIVÍZIA / SKUPINA

SEKCIA A - POĽNOHOSPODÁRSTVO, LESNÍCTVO A RYBOLOV	
DIVÍZIA	SKUPINA
01	Pestovanie plodín a chov zvierat, poľovníctvo a služby s tým súvisiace
	01.1 Pestovanie netrvácnych plodín
	01.2 Pestovanie trvácnych plodín
	01.3 Rozmnožovanie rastlín
	01.4 Chov zvierat
	01.5 Zmiešané hospodárstvo
	01.6 Služby poskytované v poľnohospodárstve a služby súvisiace so zberom úrody
	01.7 Lov, odchyt a súvisiace služby
02	Lesníctvo a ťažba dreva
	02.1 Lesné hospodárstvo a ostatné služby v lesníctve
	02.2 Ťažba dreva
	02.3 Zber divorastúceho materiálu (okrem dreva)
	02.4 Služby poskytované v lesníctve
	03.1 Rybolov
	03.2 Akvakultúra

SEKCIA B - ŤAŽBA A DOBÝVANIE	
DIVÍZIA	SKUPINA
05	Ťažba uhlia a lignitu
	05.1 Ťažba čierneho uhlia
	05.2 Ťažba lignitu
06	Ťažba ropy a zemného plynu
	06.1 Ťažba ropy
	06.2 Ťažba zemného plynu
07	Dobývanie kovových rúd
	07.1 Dobývanie železných rúd
	07.2 Dobývanie neželezných rúd
08	Iná ťažba a dobývanie
	08.1 Dobývanie kameňa, piesku a ílu
	08.9 Ťažba a dobývanie i.n.
09	Pomocné činnosti pri ťažbe
	09.1 Pomocné činnosti pri ťažbe ropy a zemného plynu
	09.9 Pomocné činnosti pri iných ťažbách a dobývaní

SEKCIA C - PRIEMYSELNÁ VÝROBA	
DIVÍZIA	SKUPINA
10	Výroba potravín
	10.1 Spracovanie a konzervovanie mäsa a mäsových produktov
	10.2 Spracovanie a konzervovanie rýb, kôrovcov a mäkkýšov
	10.3 Spracovanie a konzervovanie ovocia a zeleniny
	10.4 Výroba rastlinných a živočíšnych olejov a tukov
	10.5 Výroba mliečnych výrobkov
	10.6 Výroba mlynských výrobkov, škrobu a škrobových výrobkov
	10.7 Výroba pečiva a múčnych výrobkov
	10.8 Výroba ostatných potravinárskych výrobkov
	10.9 Výroba a príprava krmív pre zvieratá
11	Výroba nápojov
	11.0 Výroba nápojov
12	Výroba tabakových výrobkov
	12.0 Výroba tabakových výrobkov
13	Výroba textilu
	13.1 Príprava a spriadanie textilných vlákien
	13.2 Tkanie textilu
	13.3 Konečná úprava textilu
	13.9 Výroba ostatného textilu
14	Výroba odevov
	14.1 Výroba odevov okrem kožušinových odevov
	14.2 Výroba kožušinových výrobkov
	14.3 Výroba pletených a háčkových odevov
15	Výroba kože a kožených výrobkov
	15.1 Činenie a apretovanie kože; výroba kufrov, kabeliek, sediel a popruhov; úprava a farbenie kože
	15.2 Výroba obuvi
16	Spracovanie dreva a výroba výrobkov z dreva a korku okrem nábytku; výroba predmetov
	16.1 Pilovanie a hobl'ovanie dreva
	16.2 Výroba výrobkov z dreva, korku, slamy a prúteného materiálu
17	Výroba papiera a papierových výrobkov
	17.1 Výroba celulózy, papiera a lepenky
	17.2 Výroba výrobkov z papiera a lepenky
18	Tlač a reprodukcia záznamových médií
	18.1 Tlač a služby súvisiace s tlačou
	18.2 Reprodukcia záznamových médií
19	Výroba koksu a rafinovaných ropných produktov
	19.1 Výroba produktov koksárenských pecí

Analýza súčasného stavu odvetvových štandardov na Slovensku a ich využitie na zefektívnenie verejných politík

	19.2 Výroba rafinovaných ropných produktov
20	Výroba chemikálií a chemických produktov
	20.1 Výroba základných chemikálií, priemyselných hnojív a dusíkatých zlúčenín (zmesí), plastov a
	20.2 Výroba pesticídov a iných agrochemických produktov
	20.3 Výroba farieb, lakov a podobných náterov, tlačiarenských farieb a tmelov
	20.4 Výroba mydla a pracích prostriedkov, čistiacich a leštiacich prípravkov, parfumérskych a toaletných prípravkov
	20.5 Výroba ostatných chemických výrobkov
	20.6 Výroba umelých vlákien
21	Výroba základných farmaceutických výrobkov a farmaceutických prípravkov
	21.1 Výroba základných farmaceutických výrobkov
	21.2 Výroba farmaceutických prípravkov
22	Výroba výrobkov z gumy a plastu
	22.1 Výroba výrobkov z gumy
	22.2 Výroba plastových výrobkov
23	Výroba ostatných nekovových minerálnych výrobkov
	23.1 Výroba skla a výrobkov zo skla
	23.2 Výroba žiaruvzdorných výrobkov
	23.3 Výroba stavebného materiálu z hliny
	23.4 Výroba ostatných porcelánových a keramických výrobkov
	23.5 Výroba cementu, vápna a sadry
	23.52 Výroba vápna a sadry
	23.6 Výroba výrobkov z betónu, sadry a cementu
	23.7 Rezanie, tvarovanie a konečná úprava kameňa
	23.9 Výroba brúsnych výrobkov a nekovových minerálnych výrobkov i.n.
24	Výroba a spracovanie kovov
	24.1 Výroba surového železa a ocele a ferozliatin
	24.2 Výroba rúr, rúrok, dutých profilov a súvisiaceho príslušenstva z ocele
	24.3 Výroba ostatných výrobkov prvotného spracovania ocele
	24.4 Výroba drahých a ostatných neželezných kovov
	24.5 Odlievanie kovov
25	Výroba kovových konštrukcií, okrem strojov a zariadení
	25.1 Výroba kovových konštrukcií
	25.2 Výroba nádrží, zásobníkov a kontajnerov z kovu
	25.3 Výroba parných kotlov, okrem kotlov ústredného kúrenia
	25.4 Výroba zbraní a munície
	25.5 Kovanie, lisovanie, razenie a valcovanie kovov; prášková metalurgia
	25.6 Opracovanie a povrchová úprava kovov; obrábanie
	25.7 Výroba nožiarskych výrobkov, náradia a železiarskeho tovaru
	25.9 Výroba ostatných kovových výrobkov
26	Výroba počítačových, elektronických a optických výrobkov

Analýza súčasného stavu odvetvových štandardov na Slovensku a ich využitie na zefektívnenie verejných politík

	26.1 Výroba elektronických komponentov a dosiek
	26.2 Výroba počítačov a periférnych zariadení
	26.3 Výroba komunikačných zariadení
	26.4 Výroba spotrebnej elektroniky
	26.5 Výroba nástrojov a zariadení na meranie, testovanie a navigovanie; hodín a hodínok
	26.6 Výroba prístrojov na ožarovanie, elektromedicínskych a elektroterapeutických prístrojov
	26.7 Výroba optických nástrojov a fotografických prístrojov
	26.8 Výroba magnetických a optických médií
27	Výroba elektrických zariadení
	27.1 Výroba elektrických motorov, generátorov, transformátorov a elektrických distribučných a kontrolných zariadení
	27.2 Výroba batérií a akumulátorov
	27.3 Výroba drôtov a elektroinštalačných zariadení
	27.4 Výroba elektrických svietidiel
	27.5 Výroba zariadení pre domácnosti
	27.9 Výroba ostatných elektrických zariadení
28	Výroba strojov a zariadení i.n.
	28.1 Výroba strojov na všeobecné účely
	28.2 Výroba ostatných strojov na všeobecné účely
	28.3 Výroba strojov pre poľnohospodárstvo a lesníctvo
	28.4 Výroba strojov na tvarovanie kovov a obrábanie
	28.9 Výroba ostatných strojov na špeciálne účely
29	Výroba motorových vozidiel, návesov a prívesov
	29.1 Výroba motorových vozidiel
	29.2 Výroba karosérií pre motorové vozidlá; výroba návesov a prívesov
	29.3 Výroba dielov a príslušenstva pre motorové vozidlá
30	Výroba ostatných dopravných prostriedkov
	30.1 Stavba lodí a člnov
	30.2 Výroba železničných lokomotív a vozového parku
	30.3 Výroba lietadiel a kozmických lodí a podobných zariadení
	30.4 Výroba vojenských bojových vozidiel
	30.9 Výroba dopravných prostriedkov i.n.
31	Výroba nábytku
	31.0 Výroba nábytku
32	Iná výroba
	32.1 Výroba šperkov, bižutérie a podobných predmetov
	32.2 Výroba hudobných nástrojov
	32.3 Výroba športových potrieb
	32.4 Výroba hier a hračiek
	32.5 Výroba lekárskeho a dentálneho nástrojov a potrieb
	32.9 Výroba i.n.

Analýza súčasného stavu odvetvových štandardov na Slovensku a ich využitie na zefektívnenie verejných politík

33	Oprava a inštalácia strojov a prístrojov
	33.1 Oprava kovových konštrukcií, strojov a prístrojov
	33.2 Inštalácia priemyselných strojov a prístrojov

SEKCIA D - DODÁVKA ELEKTRINY, PLYNU, PARY A STUDENÉHO VZDUCHU	
DIVÍZIA	SKUPINA
35	Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu
	35.1 Výroba elektrickej energie, prenos a rozvod
	35.2 Výroba plynu; rozvod plyných palív potrubím
	35.3 Dodávka pary a rozvod studeného vzduchu

SEKCIA E - DODÁVKA VODY; ČISTENIE A ODVOD ODPADOVÝCH VÔD, ODPADY A SLUŽBY ODSTRÁNŔOVANIA ODPADOV	
DIVÍZIA	SKUPINA
36	Zber, úprava a dodávka vody
	36.0 Zber, úprava a dodávka vody
37	Čistenie a odvod odpadových vôd
	37.0 Čistenie a odvod odpadových vôd
38	Zber, spracúvanie a likvidácia odpadov; recyklácia materiálov
	38.1 Zber odpadu
	38.2 Spracúvanie a likvidácia odpadu
	38.3 Recyklácia materiálov
39	Ozdravovacie činnosti a ostatné činnosti nakladania s odpadom
	39.0 Ozdravovacie činnosti a ostatné činnosti nakladania s odpadom

SEKCIA F - STAVEBNÍCTVO	
DIVÍZIA	SKUPINA
41	Výstavba budov
	41.1 Vypracovanie stavebných projektov
	41.2 Výstavba obytných a neobytných budov
42	Inžinierske stavby
	42.1 Výstavba ciest a železníc
	42.2 Výstavba verejných sietí
	42.9 Výstavba ostatných inžinierskych stavieb
43	Špecializované stavebné práce
	43.1 Demolačné a zemné práce
	43.2 Elektrické, inštalácie a iné stavebno-montážne práce
	43.3 Kompletizačné a dokončovacie práce

Analýza súčasného stavu odvetvových štandardov na Slovensku a ich využitie na zefektívnenie verejných politík

	43.9 Ostatné špecializované stavebné práce
--	--

SEKCIA G - VEĽKOOBCHOD A MALOOBCHOD; OPRAVA MOTOROVÝCH VOZIDIEL A MOTOCYKLOV

DIVÍZIA	SKUPINA
45	Veľkoobchod a maloobchod a oprava motorových vozidiel a motocyklov
	45.1 Predaj motorových vozidiel
	45.2 Oprava a údržba motorových vozidiel
	45.3 Predaj dielov a príslušenstva motorových vozidiel
	45.4 Predaj, údržba a oprava motocyklov a ich dielov a príslušenstva
46	Veľkoobchod, okrem motorových vozidiel a motocyklov
	46.1 Sprostredkovanie veľkoobchodu
	46.2 Veľkoobchod s poľnohospodárskymi surovinami a živými zvieratami
	46.3 Veľkoobchod s potravinami, nápojmi a tabakom
	46.4 Veľkoobchod s tovarom pre domácnosť
	46.5 Veľkoobchod so zariadeniami pre informatiku a komunikácie - IKT
	46.6 Veľkoobchod s ostatnými strojmi, zariadeniami a príslušenstvom
	46.7 Ostatný špecializovaný veľkoobchod
	46.9 Nešpecializovaný veľkoobchod
47	Maloobchod, okrem motorových vozidiel a motocyklov
	47.1 Maloobchod v nešpecializovaných predajniach
	47.2 Maloobchod s potravinami, nápojmi a tabakom v špecializovaných predajniach
	47.3 Maloobchod s pohonnými látkami v špecializovaných predajniach
	47.4 Maloobchod so zariadeniami pre informatiku a komunikácie - IKT v špecializovaných predajniach
	47.5 Maloobchod s ostatným tovarom pre domácnosť v špecializovaných predajniach
	47.51 Maloobchod s textilom v špecializovaných predajniach
	47.6 Maloobchod s tovarom pre kultúru a rekreáciu v špecializovaných predajniach
	47.7 Maloobchod ostatného tovaru v špecializovaných predajniach
	47.8 Maloobchod v stánkoch a na trhoch
	47.9 Maloobchod mimo predajní, stánkov a trhov

SEKCIA H - DOPRAVA A SKLADOVANIE

DIVÍZIA	SKUPINA
49	Pozemná doprava a doprava potrubím
	49.1 Osobná železničná doprava, medzimestská
	49.2 Nákladná železničná doprava
	49.3 Ostatná osobná pozemná doprava
	49.4 Nákladná cestná doprava a sťahovacie služby
	49.5 Potrubná doprava
50	Vodná doprava
	50.1 Národná a pobrežná osobná vodná doprava

Analýza súčasného stavu odvetvových štandardov na Slovensku a ich využitie na zefektívnenie verejných politík

	50.2 Námorná a pobrežná nákladná vodná doprava
	50.3 Vnútrozemská osobná vodná doprava
	50.4 Vnútrozemská nákladná vodná doprava
51	Letecká doprava
	51.2 Nákladná letecká a kozmická doprava
52	Skladové a pomocné činnosti v doprave
	52.1 Skladovanie a uskladňovanie
	52.2 Pomocné činnosti v doprave
53	Poštové služby a služby kuriérov
	53.1 Činnosti poskytovateľov univerzálnej poštovej služby
	53.2 Ostatné poštové služby a služby kuriérov

SEKCIA I - UBYTOVACIE A STRAVOVACIE SLUŽBY

DIVÍZIA	SKUPINA
	Ubytovanie
55	55.1 Hotelové a podobné ubytovanie
	55.2 Turistické a iné krátkodobé ubytovanie
	55.3 Autokempingy, táboriská a miesta pre karavány
	55.9 Ostatné ubytovanie
56	Činnosti reštaurácií a pohostinstiev
	56.1 Reštauračné činnosti a mobilný predaj jedál
	56.2 Dodávka jedál a iné služby
	56.3 Služby pohostinstiev

SEKCIA J - INFORMÁCIE A KOMUNIKÁCIA

DIVÍZIA	SKUPINA
58	Nakladateľské činnosti
	58.1 Vydávanie kníh, periodík a iné nakladateľské činnosti
	58.2 Nakladateľstvo v oblasti softvéru
59	Výroba filmov, videozáznamov a televíznych programov, príprava a zverejňovanie zvukových nahrávok
	59.1 Výroba a distribúcia filmov, videozáznamov a televíznych programov
	59.2 Príprava a zverejňovanie zvukových nahrávok
60	Činnosti pre rozhlasové a televízne vysielanie
	60.1 Rozhlasové vysielanie
	60.2 Vysielanie televízie a predplatené programy televízie
61	Telekomunikácie
	61.1 Činnosti drôtových telekomunikácií
	61.2 Činnosti bezdrôtových telekomunikácií
	61.3 Satelitné telekomunikačné činnosti
	61.9 Ostatné telekomunikačné činnosti

Analýza súčasného stavu odvetvových štandardov na Slovensku a ich využitie na zefektívnenie verejných politík

62	Počítačové programovanie, poradenstvo a súvisiace služby
	62.0 Počítačové programovanie, poradenstvo a súvisiace služby
63	Informačné služby
	63.1 Spracovanie dát, poskytovanie serverového priestoru na internete a súvisiace služby; webový portál
	63.9 Ostatné informačné služby

SEKCIA K - FINANČNÉ A POISŤOVACIE ČINNOSTI

DIVÍZIA	SKUPINA
64	Finančné služby, okrem poistenia a dôchodkového zabezpečenia
	64.1 Peňažné sprostredkovanie
	64.2 Činnosti holdingových spoločností
	64.3 Trasty, fondy a podobné finančné subjekty
	64.9 Ostatné finančné služby okrem poistenia a dôchodkového zabezpečenia
65	Poistenie, zaistenie a dôchodkové zabezpečenie okrem povinného sociálneho poistenia
	65.1 Poistenie
	65.2 Zaistenie
	65.3 Dôchodkové zabezpečenie
66	Pomocné činnosti finančných služieb a poistenia
	66.1 Pomocné činnosti finančných služieb okrem poistenia a dôchodkového zabezpečenia
	66.2 Pomocné činnosti v poisťovníctve a v dôchodkovom zabezpečení
	66.3 Činnosti investičných manažérov

SEKCIA L - ČINNOSTI V OBLASTI NEHNUTEĽNOSTÍ

DIVÍZIA	SKUPINA
68	Činnosti v oblasti nehnuteľností
	68.1 Kúpa a predaj vlastných nehnuteľností
	68.2 Prenájom a prevádzkovanie vlastných alebo prenájatých nehnuteľností
	68.3 Činnosti v oblasti nehnuteľností na základe poplatkov alebo zmlúv

SEKCIA M - ODBORNÉ, VEDECKÉ A TECHNICKÉ ČINNOSTI

DIVÍZIA	SKUPINA
69	Právne a účtovnícke činnosti
	69.1 Právne činnosti
	69.2 Účtovnícke a audítorské činnosti, vedenie účtovných kníh; daňové poradenstvo
70	Vedenie firiem; poradenstvo v oblasti riadenia
	70.1 Vedenie firiem
	70.2 Poradenstvo v oblasti riadenia
71	Architektonické a inžinierske činnosti; technické testovanie a analýzy
	71.1 Architektonické a inžinierske činnosti a súvisiace technické poradenstvo
	71.2 Technické testovanie a analýzy

Analýza súčasného stavu odvetvových štandardov na Slovensku a ich využitie na zefektívnenie verejných politík

72	Vedecký výskum a vývoj
	72.1 Výskum a experimentálny vývoj v oblasti prírodných a technických vied
	72.2 Výskum a experimentálny vývoj v oblasti spoločenských a humanitných vied
73	Reklama a prieskum trhu
	73.1 Reklama
	73.2 Prieskum trhu a verejnej mienky
74	Ostatné odborné, vedecké a technické činnosti
	74.1 Špecializované dizajnérske činnosti
	74.2 Fotografické činnosti
	74.3 Prekladateľské a tlmočnicke činnosti
	74.9 Ostatné odborné, vedecké a technické činnosti i.n.
75	Veterinárne činnosti
	75.0 Veterinárne činnosti

SEKCIA N - ADMINISTRATÍVNE A PODPORNÉ SLUŽBY	
DIVÍZIA	SKUPINA
77	Prenájom a lízing
	77.1 Prenájom a lízing motorových vozidiel
	77.2 Prenájom a lízing osobných potrieb a potrieb pre domácnosť
	77.3 Prenájom a lízing ostatných strojov, zariadení a iného hmotného majetku
	77.4 Lízing duševného vlastníctva a podobných produktov okrem prác chránených autorskými právami
78	Sprostredkovanie práce
	78.1 Činnosti agentúr sprostredkujúcich zamestnania
	78.2 Činnosti agentúr sprostredkujúcich zamestnanie na dobu určitú
	78.3 Ostatné poskytovanie ľudských zdrojov
79	Činnosti cestovných agentúr, rezervačné služby cestovných kancelárií a súvisiace činnosti
	79.1 Činnosti cestovných agentúr a cestovných kancelárií
	79.9 Ostatné rezervačné služby a súvisiace činnosti
80	Bezpečnostné a pátracie služby
	80.1 Súkromné bezpečnostné služby
	80.2 Služby spojené s prevádzkovaním bezpečnostných systémov
	80.3 Pátracie služby
81	Činnosti súvisiace s údržbou zariadení a krajinou úpravou
	81.1 Kombinované pomocné činnosti
	81.2 Čistiace činnosti
	81.3 Činnosti súvisiace s krajinou úpravou
	81.30 Činnosti súvisiace s krajinou úpravou
82	Administratívne, pomocné kancelárske a iné obchodné pomocné činnosti
	82.1 Administratívne a pomocné činnosti
	82.2 Činnosti stredísk poskytujúcich služby prostredníctvom telefónu - call centrá

Analýza súčasného stavu odvetvových štandardov na Slovensku a ich využitie na zefektívnenie verejných politík

	82.3 Organizovanie kongresov a podnikateľských výstav
	82.9 Pomocné obchodné činnosti i.n.

SEKCIA O - VEREJNÁ SPRÁVA A OBRANA; POVINNÉ SOCIÁLNE ZABEZPEČENIE

DIVÍZIA	SKUPINA
84	Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie
	84.1 Štátna správa vrátane hospodárskej a sociálnej politiky
	84.2 Poskytovanie služieb pre spoločnosť ako celok
	84.3 Povinné sociálne zabezpečenie

SEKCIA P - VZDELÁVANIE

DIVÍZIA	SKUPINA
	Vzdelávanie
85	85.1 Predškolská výchova
	85.2 Základné školstvo
	85.3 Stredné školstvo
	85.4 Vyššie školstvo
	85.5 Ostatné vzdelávanie
	85.6 Pomocné vzdelávacie činnosti

SEKCIA Q - ZDRAVOTNÍCTVO A SOCIÁLNA POMOC

DIVÍZIA	SKUPINA
	Zdravotníctvo
86	86.1 Činnosti nemocníc
	86.2 Ambulantná a zubná lekárska činnosť
	86.9 Ostatná zdravotná starostlivosť
	Starostlivosť v pobytových zariadeniach (rezidenčná starostlivosť)
87	87.1 Ošetrovateľská služba v pobytových zariadeniach
	87.2 Starostlivosť o osoby s mentálnym postihnutím, duševne choré a drogovu závislé osoby v pobytových zariadeniach
	87.3 Starostlivosť o staršie osoby a osoby so zdravotným postihnutím v pobytových zariadeniach
	87.9 Ostatná starostlivosť v pobytových zariadeniach
	Sociálna práca bez ubytovania
88	88.1 Sociálna práca bez ubytovania pre staršie osoby a osoby so zdravotným postihnutím
	88.9 Ostatná sociálna práca bez ubytovania

SEKCIA R - UMENIE, ZÁBAVA A REKREÁCIA

DIVÍZIA	SKUPINA
	Tvorivé, umelecké a zábavné činnosti
90	90.0 Tvorivé, umelecké a zábavné činnosti

Analýza súčasného stavu odvetvových štandardov na Slovensku a ich využitie na zefektívnenie verejných politík

91	Činnosti knižníc, archívov, múzeí a ostatných kultúrnych zariadení
	91.0 Činnosti knižníc, archívov, múzeí a ostatných kultúrnych zariadení
92	Činnosti herní a stávkových kancelárií
	92.0 Činnosti herní a stávkových kancelárií
93	Športové, zábavné a rekreačné činnosti
	93.1 Športové činnosti
	93.2 Zábavné činnosti a voľnočasové aktivity

SEKCIA S - OSTATNÉ ČINNOSTI

DIVÍZIA	SKUPINA
94	Činnosti členských organizácií
	94.1 Činnosti podnikateľských, zamestnávateľských a profesijných členských organizácií
	94.2 Činnosti odborových organizácií
	94.9 Činnosti ostatných členských organizácií
95	Oprava počítačov, osobných potrieb a potrieb pre domácnosti
	95.1 Oprava počítačov a komunikačných zariadení
	95.2 Oprava osobných potrieb a potrieb pre domácnosti
96	Ostatné osobné služby
	96.0 Ostatné osobné služby

SEKCIA T - ČINNOSTI DOMÁCNOSTÍ AKO ZAMESTNÁVATEĽOV; NEDIFERENCOVANÉ ČINNOSTI V DOMÁCNOSTIACH PRODUKUJÚCE TOVARY A SLUŽBY NA VLASTNÉ POUŽITIE

DIVÍZIA	SKUPINA
97	Činnosti domácností ako zamestnávateľov domáceho personálu
	97.0 Činnosti domácností ako zamestnávateľov domáceho personálu
98	Nediferencované činnosti v domácnostiach produkujúce tovary a služby na vlastné použitie
	98.1 Nediferencované činnosti v domácnostiach produkujúce tovary na vlastné použitie
	98.2 Nediferencované činnosti v domácnostiach produkujúce služby na vlastné použitie

SEKCIA U - ČINNOSTI EXTRATERITORIÁLNYCH ORGANIZÁCIÍ A ZDRUŽENÍ

DIVÍZIA	SKUPINA
99	Činnosti extrateritoriálnych organizácií a združení
	99.0 Činnosti extrateritoriálnych organizácií a združení